

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LIX Rugpiūtis — August 14, 1974 Nr. 60

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NIXONO KRITIMAS

Išsaukė simpatijų žmogui po kauke

Prezidentas Nixonas savo atsiveikimo su tauta kalboje aiškino, kad nutaręs atsistatydinti dėl to, nes netekęs stiprios politinės bazės kongrese (strong enough political base in the Congress). Paprasčiau tariant, jis negalėjo tikėtis savo naujai net ir respublikonų balsų. Tie paliko savo prezidentą, nes ji apginti praktiškai jau buvo neįmanoma ir nenaudinga. Šiaip ar taip prezidentas buvo daugiau ar mažiau aktyvus suokalbinių kas nulepti savo artimiausių bendradarbių, jei ne savo paties, sąryšį su išlaužėliais į Watergate demokratų partijos būstinę. Gali sakyti, kad tai buvo beveik normalus įvykis Amerikos politiniame gyvenime, tačiau šiuo metu JAV pergyvena politinio 'apsivalymo' laikotarpį ir tas incidentas negalėjo būti lengvai at-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

leistas. Ir jei dėl jo kai kas turi eiti į teismą ir gali būti ar jau buvo nuteistas kalėjimu, kodėl nuo tos dalies turi būti atleistas prezidentas? Ar gi ne kiekvienas žmogus yra lygus prieš istatymą?

Kartu, nors niekas neginčija Nixono nuopelnų užsienio politikos laukuose, ūki nėje politikoje, kurie liečia kiekvieno žmogaus jautriausią vietą — jo piniginę — jis nebuvo laimingas. Šioje srityje kiekvienas laukia iš valdžios kažkokio stebuklo, nors jis praktiškai neįmanomas.

Kiekvienu atveju ir respublikonams Richardas Nixonas kaip prezidentas šiuo momentu netiko. Jei jis šiuo metu nebūtų savanoriškai pasitraukęs, atstovų rū-

mai ji būtų patraukę didele balsų dauguma atsakomybėn, o senato jis negalėjo tikėtis net trečdaliao sanatorių palankumo.

Už tat Nixonas, pasiryždamas atsistatydinti, padarė gudriausią šiuo momentu imanomą politinį ėjimą. Visų pirma tai leido jam pasiaukoti tautos labui, kuris reikalauja "full time" prezidento, o ne tokio, kuris visą laiką turi galvoti apie savo bylą. Antra, savo atsiveikimo su kabinetu ir Baltųjų Rūmų štabu kalboje, kuri buvo perduodama per televiziją, jis turėjo progos milijonams žiūrovų pasirodyti labai žmoniškas, net užsėdėti akinus citatai perskaityti, ko jis niekad "oficialiai" nedarydavo. Nixonas turėjo progos pakalbėti apie savo tėvų varganą gyvenimą, pabrėžti savo iškilimą iš plačių Amerikos masių. Kaip po to galima tokį žmogų, kuris iš taip aukštai krito, dar traukti teisman ir ko gero dar nubausti kalėjimu? Tai būtų labai nepopuliariu ir tai jausdami politikai jau dabar svarsto specialiu įstatymu ar bent kongreso daugumos rezoliucija duoti jam imunitetą ar išrišimą nuo padarytų nuodėmių ar suklydimų. Legaliai tai padaryti nepriklauso kongresui, bet naujas prezidentas tur būt sveikintų tokį paskatinimą. Bet kaip tada su kitais kaltinamaisiais kaip Mitcheliu, Haldeманu ir Ehrlichmanu? Pagal teisybę ir jiems turėtų būti paskelbta amnestija, nes šiaip ar taip, jie kaip ir prezidentas, buvo pakankamai nubausti už nusikaltimą, kuris faktinai niekam nepadarė žalos ir kurio iškilimas į viešumą tik davė progos Amerikai bent pabandyti apšvarinti savo politinį gyvenimą. Kaip ten būtų, Richardas Nixonas tur būt seniai nebuvo taip populiarus kaip savo atsistatydinimo diena. Likimo ironija norėjo, kad juostelės, kurios privedė prie io kritimo ir yra jo privati nuosavybė liko pats didžiausias jo materialinis turtas, vertas milijonų dolerių. Happy ending?

Clevelando Grandinėlė jau rauošiasi rudens sezonui. Momentas iš "Naslinio Jonkelio", atlikto pavasariniame koncerte. Šoka: Diana Strimaitytė, Dalia Rydelytė, Gintautas Neimanas ir Rūta Giedraitytė. Plačiau apie Grandinėlės planus žiūr. 7 psl.

E. Blūmentalio nuotrauka

Arabų 'vienybė' Maskvai vadovaujant

Kaip vokiečių telegramų agentūra dpa iš Maskvos pranešė, šiomis dienomis Maskva pradėjo pagreitintą 'arabų vienijimo' akciją. Ypač ta akcija pagriežtėjo dabar — Kipro salos krizės pasėkoje. Sovietų Sąjunga žūt būt nori atstatyti savo Artimuosiuose Rytuose prarastą prestižą.

Taigi, iškviesti ar neįkviesti, praeitą savaitę atvyko į Maskvą Sirijos komunistų partijos vadas Chalid Bagdasch ir Palestinos Išlaisvinimo fronto vadas Jasir Arafat su keletu savo patarėjų 'svarbiems arabų vienybės' reikalu pasitarimams. Kokie tie pasitarimai bus ir apie ką jie ten tarsi — didelė paslaptis, tačiau spėliojama, kad Maskva Arafatą nori paskelbti vieninteliu arabams vadovaujanti asmeniu. Taip pat tikima, kad Arafatas Maskvoje atidarys savo veiklos biurą, tokį pat, koks jau yra atidarytas Ryt. Berlyne. Žinia, tai 'vienybė' sucementuoti bus reikalingi ir ginklai, kurių duosnūs dėdė niekuomet nepagailės.

Šių arabų svečių atsilankymo proga valdinis Sovietų Sąjungos laikraštis 'Izvestijos' išidėjo net kelis straipsnius. Vienaime jų 'Izvestijos' ragino visas Palestinos išlaisvinimui dirbančias arabų grupes susijungti po viena vadovybe (galvoje turimas Arafatas), nes tik ši grupė yra pažangi ir revoliuciniai patyrusi. Jei arabai ir toliau savo tarpe nesutarė, jie jokiū būdu neatsispirs ir toliau Izraelio varomai agresijai. Kitur menkinami JAV sekretoriaus Henry Kissingerio pasiekti diplomatiniai Art. Rytų taikai išlaikyti laimėjimai ir sakoma, kad pasiektos paliaubos yra vienašališkos ir nepilnos: niekad nebūsi pilnos taikos tol, kol nebus atsižvelgta į palestiniečių reikalavimus ir kol izraelitai nebus išguiti į prieš 1967 m. buvusias sienas. Todėl Sovietų Sąjunga, kaip ten toliau sakoma, reika-

lauja, kad į vedamas taikos derybas Genevoje būtų išleista ir palestiniečių arabų delegacija kaip pilnateisis derybų partneris. Taigi, tokį 'partnerį' Maskva dabar ir ruošiasi iškepti.

'Izvestijos' paskelbė tokią tezę: tik sąjungoje su Sovietais dirbdami arabai galės virsti kovingų faktoriumi savo nenuilstamoje kovoje su pasauliniu imperializmu ir sionizmu. Tik čia pat kyla klausimas: kaip į tai atsižvelgs Washingtonas, kurio prieškambariuose nuolat užja stambios, izraelitus remiančios pajėgos?

Matot, kai dabar visas pasaulis nukreipė dėmesį į Kiprą, užkulisiuose galima ir naujus voratinklius užmegsti.

Kartu iš Izraelio pasigirdo neramių šauksmų, kad sovietai, kurie prisidėjo prie Suez kanalo valymo nuominų, ne tiek valo patį kanalą, kiek stengiasi nustatyti Izraelio pusėje varomus įsitvirtinimo darbus. Čia (Nukelta į 2 psl.)

PABALTIECIAI RUOŠIA BENDRAS DEMONSTRACIJAS RUGPIŪČIO 17 DĖL AUSTRALIJOS NUTARIMO

Apie Australijos vyriausybės Baltijos valstybės smogiantį ir Sovietų Sąjungos imperializmą stiprinantį žygi, Reuterio telegrafo agentūros žinios Vlika pasiekė šeštadienio, rugpiūčio 3 d., vakarą. Po to, dar įvairiais kanalais žinių buvo gauta rugpiūčio 4 ir 5 d. d. ryta. Tą pačią rugp. 5 d. tuojau buvo kreiptasi į Lietuvos atstovą Washingtono Juozą Kajecką ir prašyta žinios tikrumą patikrinti Australijos ambasadoje.

Po pietų, atstovybės patarėjas dr. Stasys Bačkis per New Yorko Lietuvos Generalinį konsulatą telefonu pranešė, kad Australijos ambasadorius Sir Show žinios tikrumą patvirtinęs: Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių nepriklausomybės pripažinimas esąs Australijos vyriausybės nutarimas.

Rugpiūčio 5 d. vakarą Vliko valdyba skubiai susirinko nepaprasto posėdžio aptarti susidariusią padėtį. Imdama dėmesin Australijos vyriausybės žygi, labai skaudžiai palietus Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos interesus, Vliko Val-

dyba nutarė: 1) pasiusti Australijos vyriausybei protesto pareiškimą 2) šią žinią paskelbti viso pasaulio laisviesiems lietuviams; 3) kviesti visus lietuvius siųsti protestus Australijos vyriausybei ir drauge su latviais bei estais rugpiūčio 17 d. visur ruošti bendras demonstracijas ir jose priimti atitinkamus nutarimus.

Laiškus, telegramus ir nutarimus siųsti tokiu adresu: His Excellency Mr. Gough Whitlam, Prime Minister of Australia, Canberra, Australia. (ELTA)

PROTESTUOKIME PRIEŠ AUSTRALIJOS NETEISINGĄ ŽYGI

Kiekviena teisingumą branginantį žmogų supurtė žinia, kad Australija pritarė Sovietų Sąjungos kolonializmui pripažindama prievartą ir klaidą, su Stalino ir Hitlerio susitarimu įvykdytą Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimą į Sovietų Sąjungą.

Visus lietuvius kviečiame solidarčiai pareikšti savo protestą prieš šitoki žmonių teisių ir tarptautinio teisingumo laužymą, siunčiant telegramas ir raštus Australijos ministeriui pirmininkui, adresu The Honorable E.G. Whitlam, Q.C., M.P. Parliament House, Canberra, A.C.T. 2600, Australia, o taip pat raštais ir telefonais reiškiant protestą Australijos pasiuntinybei ir konsulatams. Smulkesnių patarimų šiuo reikalu galima gauti Amerikos Lietuvių Tarybos būstinėje, 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois, telefonas 312 778-6900 Dr. Kazys Bobelis Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė telegramomis kreipėsi į visų kraštų bendruomenės valdybas kviesdama prieš Australijos vyriausybės nutarimą skubiai protestuoti, organizuoti kaip galima platesnes protesto akcijas ir daryti viską, kad Australijos vyriausybė šį nežmonišką ir brutali nutarimą

pakeistų. Jeigu to ir nepasieksime, tai dar kartą busime parodę pasauliui, kad mokame vienįgai ginti savo reikalus ir Lietuvos laisvei atstatyti negailime nei darbo, nei laiko, nei lėšų. Griežtai ir visuotinai protestuoti turime dar ir dėl to, kad Australijos pavyzdžiu nepasiektų kiti Baltijos valstybių okupacijos nepripažįstą kraštai, nes tokių ženklų jau yra.

Kraštų bendruomenės siūloma organizuoti, skatinti ir vykdyti tokią protestų akciją.

* Laiškais (oro paštu) ir telegramomis siųsti trumpus, poros sakinių, bet griežtus protestus Australijos vyriausybei jūsų gyvenamojo krašto Australijos ambasados adresu arba tiesiog Australijos ministeriui pirmininkui. Manome, kad protestuojantiems lengviau bus kreiptis į jų krašte gyvenanti Australijos ambasadorių, todėl juo siūlome ir pasinaudoti. Svarbu, kad kuo daugiau laiškų ir telegramų būtų pasiūsta. Protestus siųsti vietine arba anglų kalba.

* Apie šį brutali australų vyriausybės veiksmą informuoti gyvenamojo krašto visuomenę, rašant trumpus laiškus laikraščių redakcijoms.

* Stengtis išgauti viešus protesto pareiškimus iš jūsų gyvenamojo krašto valdžios atstovų, parlamentarų ar kitų įtakingų asmenų.

* Pritariant VLIKO minčiai, jeigu suspėsite, rugpiūčio 17 dieną skelbti protesto diena ir jos metu organizuoti viešas demonstracijas bei kitokią jūsų sąlygomis imanomą protesto akciją.

* Australijos opozicijos vadas nepritaria Australijos vyriausybės okupacijos pripažinimo žygiui ir prieš jį viešai pasisako. Prašome laiškais padėkoti jam už tokią laikyseną ir prašyti jį daryti viską, kad vyriausybės nutarimas būtų pakeistas. Australijos vyriausybė laikosi labai maža parlamentu dauguma, todėl ši akcija (Nukelta į 2 psl.)

Michigano gubernatorius G.M. Miliken su žmona apsilankęs į pavergtųjų tautų festivalį Detroito, nepamiršo pažūrėti ir lietuvių paviljonų. Nuotraukoje iš kairės: gubernatorius Miliken ir ponis, respublikonų gubernatoriaus rinkimų direktorius J. Zaparackas ir S. Kaunelienė.

J. Gaizučio nuotrauka

'TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI' RAŠO:

Tiltai okupuotam Pabaltijin

Baltiečių išeivių bandymas užmegzti organizacinius ryšius su savo tėvynėmis

Nuo pat okupacijos pradžios baltiečiai išeiviai bando užmegzti ryšius su institucijomis bei įstaigomis savo tėvynėse, bet be didesnės sėkmės. Asmeniniai ryšiai, kad ir labai suvaržyti, pasirodė kaikam įmanomi, tačiau jais nepasitenkinama. Ypač jaunosios kartos veikėjų dalis panūdo ieškoti organizacinių ryšių su atitinkamomis institucijomis okupuotose Baltijos šalyse. Atsirado grupės vadinamų bendradarbiautojų, kurie ne paisė viešosios opinijos nuotaukų ir darė savo. Tokių atsirado ne tik lietuvių, bet ir latvių bei estų tarpe, daugiausia akademikų eilėse. Jie sukėlė gana daug nerimo ne tik šioje Atlanto pusėje, bet ir anoje, t.y. sovietų okupuotuose Baltijos kraštuose. Pradėtoji iniciatyva tęsiama, nors abiejose pusėse susilaukia stiprios opozicijos. Sovietiniai pareigūnai laiko ją pa-

AUSTRALIJOS
NUTARIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

gali būti labai sėkminga. * Protesto akciją organizuojant savo veiklą koordinuoti su latviais, estais ir kitomis tautybėmis.

Australijos Generalinis Konsulatas Chicagoje rugpiūčio 5 dieną PLB valdybos pirmininkui inž. Broniui Nainiui įteikė šį oficialų pranešimą, liečiantį Baltijos valstybių okupacijos pripažinimą. Šis pranešimas buvo paskelbtas rugpiūčio 3 dieną Australijos sostinėje Canberroje.

BALTIC STATES: Australia has officially recognised the Soviet Union's effective control over the three Baltic States of Latvia, Lithuania and Estonia which have been under soviet control for 30 years. A spokesman for The Department of Foreign Affairs in Canberra said today that the three countries had been formally recognised as having been incorporated into the Soviet Union. He said Australia had never approved of the way the states were annexed into the Soviet bloc. Australia had, however, come to recognise the realities of the situation. Radio Australia's Canberra office understands that the Australian ambassador in Moscow, Sir James Plim-soll, is at present visiting the three states to formalise Australia's new position. Reuter says that NATO countries have declined to take similar steps since they do not accept Soviet claims that Lithuania, Latvia and Estonia voluntarily joined the Soviet Union. Spokesmen for the American and British embassies in Moscow said their governments had no immediate intention of following Australia's example. In Melbourne, the leader of the opposition, Mr. Snedden, said Australia should not have recognised the incorporation of the Baltic States into the Soviet Union against the combined interests of the Western world. He said the decision could only be seen as a further Labor Government move to take Australia away from its traditional allies and into the third world.

slėpta klasta, siekiančia įsismelkti už geležinės uždangos, o išeivijos dauguma vertina ją kaip paslaugą bei nuolaidžiavimą okupaciniams režimui.

Keletą būdingų tos srities faktų pateikia Toronte leidžiamas baltiečių biuletenis "Baltic Events". Jį redaguoja du profesoriai – latvis Juris Dreifelds ir estas Rein Taagepera. Pirmasis dėsto politinius mokslus Brock universitete St. Catharines, Ont., antrasis – sociologiją Kalifornijos universitete. Lietuvio redaktoriaus, matyt, nėra, nes niekur neminimas.

Minėtame biuletenyje (1974 m. 3 nr.) rašoma, kad estų išeivių akademikai 1972 m. pakvietė savo kolegas iš okupuotos Estijos dalyvauti baltistikos studijų konferencijoje Toronte, kuri buvo rengiama Baltistikos Studijoms Puoselėti Draugijos. Estijos komunistų partijos centro komitetas nedavė leidimo, pareikšdamas:

Tokio pakvietimo priėmimas ir betkoks kitas mokslinis ar kitokio pobūdžio kontaktas su išeivių organizacijomis reikštų faktinį tų organizacijų pripažinimą ir nesiderintų su partijos ir valdžios politika.

Biuletenio redaktoriai priduria, kad Estijos komunistų laikysena mokslinių ryšių atžvilgiu yra panaši į vyraujančią išeivių organizacijų nuomonę, kuri taip pat bijo faktinio sovietų režimo pripažinimo Estijoje. Esą reikėtų pabrėžti, kad minėtoji Baltistikos Studijoms Puoselėti Draugija nėra išeivių organizacija – joje dalyvauja įvairių tautybių akademikai, kurie domisi baltistika.

LATVIJOS AKADEMIKAI

Kiek švelnesnė buvo sovietinės Latvijos akademikų laikysena. Jie pradžioje reikė nusistebėjimą, kad minėtoji baltistikos draugija ir savo konferencijas, nekviėčia akademikų, gyvenančių Baltijos kraštuose. Antai, "Atsinas un Pardomas" 1973 m. vasario 22 rašė, esą keista, jog nekviėčiami dalyvauti studijuojamuose kraštuose gyvenantys asmenys: "Jų dalyvavimas bei paskaitos būtų pagelbėję sudaryti platesnę bei objektyvesnę pažiūrą". Dėl tokio 'neapsižiūrėjimo' latvių akademikai Latvijoje esą klausia, ar minėtoji organizacija yra "laisva akademikų draugija, ar tik šaltojo karo įrankis"? 'Baltic Events' biuletenis patstebė, kad kvietimai į baltistikos konferencijas buvo pasiūsti paskiriem akademikam neoficialiai. Vėliau, 1974 m., R. Šilbajoris, Baltistikos Studijoms Puoselėti Draugijos pirmininkas, pasiuntė oficialius kvietimus visom trim Baltijos kraštų mokslo akademijom dalyvauti ketvirtojo baltistikos konferencijoje Chicagoje. Atsiliepė tiklat Latvijos Mokslų Akademija, mandagiai pasiteisindama, kad esanti labai užimta organizavimu metinės šventės. Be to, ji paprašė daugiau informacijų apie baltistikos studijų draugijos veiklą. Šis atsakymas buvo gautas Chicagoje vos keletą dienų prieš konferencijos pradžią.

MASKVA LEMIA

Visai kitu tonu prabilo Maskva. Jos dienraštyje 'Izvestia' (1974. VII.4) paskel-

bė aštriai puolantį straipsnį V. Steinberg, sovietinės Latvijos istorijos instituto direktorius. Jis neigiamai pasisakė apie baltistikos studijų draugijos organizatorių bei veikėjų – prof. E. Andersoną, prof. A. Ziedonį, prof. A. Ezergai. Kliuvo ir tos draugijos žurnalui "The Journal of Baltic Studies", ypač prof. B. Maciukos straipsniui "Baltijos respublikų vaidmuo Sov. Sąjungos ekonomijoje" (1972 m. nr. 3, psl. 18-25). Po tokio išpuolio ir Latvijos Mokslų Akademijos laikysena turėjo pasikeisti.

SOVIETINĖ PAŽIŪRA

Apie tiltų tiesimą tarp išeivijos ir jos tėvynių, esančių sovietų valdžioje, ilgą straipsnį parašė Latvijos komunistų veikėjas B. Pudele mėnesiniame partijos žurnale "Padomju Latvijas Komunistis" (1974 m. 5 nr.). Pasak jo, reakcinėje latvių išeivijoje nuo 1960 m. pasirodžiusios naujos ideologinės veiklos formos. Su jomis pridedėjusi nauja "tiltų tiesimo era", o primitivus anti-komunistinis nusistatymas dingęs. Atsiradusi nauja, subtilesnė taktika, puoselėjanti tautinį impulsą per kultūrinį bendradarbiavimą ir ideologinę infiltraciją Latvijoje. Tai esą rodo isteigimas naujos 'mokslinės' draugijos JAV-se 1968 m., Švedijoje 1970 m. ir pasiruošimas organizuoti baltiečių kalbų biurą su reakciniu radijo siųstuvu 'Radio Liberty'. Pagrindinis naujojo sąjūdžio užmojis esąs veikti tautinę samonę psichologiniu keliu. Specifinis tos taktikos ginklas esąs "bendros latvių tautos" ir "bendros latvių kultūros" mitas, stovįs virš klasinių skirtumų ir jungiąs užsienio bei tėvynės latvius mistiniu bendro kraujo ir 'tautinės dvasios' ryšiu. Latvių išeiviai, statydami mažus tiltus ant tų mistinių bei nacionalistinių atramų, siekia skleisti reakcines, nacionalistines ir antisovietines idėjas Latvijoje ir tuo būdu sušvelninti socialistinę ideologiją. Be to, jie esą dedasi 'bendros latvių tautos' atstovais laisvajame pasaulyje ir kalba visų latvių vardu.

IŠPUOLIAI ESTIJOJ

Sovietinėje estų spaudoje ir įvairiuose susirinkimuose, pasak 'Baltic Events' pabrėžiama nauja baltiečių organizacijų taktika, kuri esanti pavojingesnė. Jauni akademikai bei veikėjai esą nebeturi senosios gvardijos antikomunistinės laikysenos. Jie savo antikomunistinę esą dengia moksliniu šūdu ir ieško ryšių Taline bei Tartu miestuose, kad tuo būdu galėtų skleisti žalingą savo ideologiją. Anksčiau labiausiai buvo puolamas prof. R. Taagepera (Kalifornijoje) ir laikomas "priešu nr. 1", dabar ugnis esanti nukreipta į žurnalistą Arno Kueng (Švedijoje). Pirmasis yra skleidėjas idėjos, kad reikia steigti demokratinę Estijos liaudies respubliką Jugoslavijos ir Lenkijos pavyzdžiu, antrasis yra parašęs knygą apie dabartinę būklę Baltijos respublikose.

IŠPUOLIAI ESTIJOJ

Prof. R. Taagepera, kaip 'Baltic Events' redaktorius priduria, kad nesijaučias 'antikomunistu'. Jis tikisi, jog sovietai su laiku įveiks neutrotinę savo baimę ir nevens draugiškų, rimtų dis-

kusijų liečiančių estų ir rusų tautinius reikalus.

KAIP SU LIETUVIAIS?

Nors 'Baltic Events' biuletenis (1974 3 nr.) rašo daugiausia apie estus ir latvius, tačiau lietuvių būklė beveik ta pati. Pastarųjų išeivijoje bendradarbiautojų linkmė yra užėmė 'Akiračiai'. Juos bei jiems panašius 'Gimtasis Kraštas' ir giria, ir vana, kalba su jais ir bijo. Visai panašiai, kaip estų ir latvių atveju. Iš vienos pusės sovietai mato draugišką laikyseną, iš kitos – paslėptą tikslą. Asmeniniai ryšiai palaikomi, bet organizaciniai bei instituciniai nepraeina, nes neleidžia Maskva. O jeigu ir leistų, tai tie ryšiai, kad ir mokslo vardu, turėtų būti naudingi Mskvai.

Jaunieji akademikai, atsikę 'primityvaus komunizmo', bando prisistatyti su nauju, draugišku veidu, bet ir jis pasirodo sovietams nepriimtinas, dargi klastingas, o išeivijos daugumai – per daug nuolaidžiuojantis. Nuo seno išeiviai ieško ryšių su savo tėvyne, bet vis atsimušia į okupantą arba jo patikėtinį. (Kaikas mano, kad ryšiai su okupantu arba jo pareigūnais jau yra ryšiai su tauta). Tie, kurie bando kelti koją į savo tautiečius, susiduria su atšiauriais Maskvos atstovais. Tik labai privilegijuotiems pavyksta pralsti pro sovietines užtvaras ir prakalbinti savo žmones.

Taigi, santykių su Lietuva klausimas nors ir aprimo, bet ryškesnės pažangos nepadarė. Jis buvo ir tebėra vienos linkmės gatvė. Ir toliau pasilieka labai ribotas asmeninių ryšių kelias, palaikas tarpusavę tautinę jungtį. M.

(Tėviškės Žiburiai nr. 32)

MUMS RAŠO

KUNIGO JONO M.
BAKŠIO PATARIMAS

Nuoširdžiai patariu lietuviui berniui kurti tik lietuviška šeima. Ir todėl nevesk kitatautės mergaitės, bet pasirink padorią ir patriotišką lietuvaite. Taip pat tas patarimas ir lietuvaiteis mergelėms norinčioms tekėti. Tokia yra ir Dievo valia, ir visi kūriniai gamtoje laikosi Jo valios. Ir žinokite, kad mes būsim atsakomingi tautai ir Dievui už savo tautines nuodėmes, jeigu neišlaikysime savo grynos tautybės ir lietuviybės.

Kun. J. Bakšys.

Taigi, Kaimynai,

Dirvos Nr. 57 atspausdintas "Raganų Medžioklė" praktikoje aktualus, bet neįprastai atsargus: nėra reikiamo atkirčio nė 'New York Daily News' rašėjui Paul Meskil, nė tikrajai tos bylos organizatorei, imančiai savo 'kaltinimus' tariamiems 'karo kriminalistams' iš komunistinių šaltinių New Yorko valstijos atstovei Elizabeth Holtzman. Jai pasisekė, kaip komunistei, išbrauti į Amerikos kongresą ir jame ji dabar siautėja.

Parodykite jos nuotrauką Dirvos skaitytojams ir

Elizabeth Holtzman, New Yorko atstovė kongrese.

paraginkite mūsų politinius veiksmus į tuos, lietuviams primetamus 'kaltinimus' konkrečiai įvardijant komunistinius budelius, kankinčius lietuvius ir dirbusius NKVD spartuolius ir tuo pačiu karo nusikaltėlius) griežčiausiai reaguoti. Pasiūlykite Paul Meskil savo pagalbą, atidengiančią komunistų bendradarbius ir žudikus.

J. Jašinskas
So. Boston

DELAWARE APPLIANCE
AIR CONDITIONING &
REFRIGERATION REPAIR
(215) HU5-6644
1(302) 998-3750. (58-60)

AUTO MECHANIC – Exp'd
and versatile. Many benefits. Profit sharing. Call or apply in person HEWITT BUICK, 322 S. York Rd. Hatboro, Pa. OS5-0375.

An Equal Opportunity Employer (58-60)

20 MACHINISTS
NEEDED AT ONCE
Day and Night Shift
O.D. AND I.D. GRINDERS
REISHAUER OPERATORS
SPINE GRINDERS
GEAR CUTTERS
INSPECTORS
(In-process and final)
LATHE HANDS
H.C.T. CHUCKER OPERATORS
Must do own set ups
Experienced help only. We have a signed four year contract with a leading aircraft engine manufacturer. Top pay and fringes including, Blue Cross, Dental Plan, etc. in a completely modern air-conditioned building. We are currently working a 58 hour week. Contact Mr. Stefanski, 313-773-0450.
CLIPPER INDUSTRIES INC.
29200 Calahan
Roseville, Mich.
(52-61)

TRUCK MECHANICS. International Harvester in Camden has immediate opening for 3 qualified 1st class mechanics. Excel. benefits incl. vac., sick leave, company plan, 11 holidays, etc. Good pay. Choice of 2nd or 3rd shift. Call Mr. Dare (609) 662-5567. An Equal Oppty. Employer. (57-63)

Wanted 1st class skilled
WELDERS

Fitter layout for structural work. Experienced need only apply. Full time. 55 to 60 hours per week.
U.S. WELDING & FABRICATING INC. 8609 Stone Rd., Independence, Ohio. 524-3800 (57-63)

Arabų
'vienybė'...

(Atkelta iš 1 psl.)

anksčiau jau buvo rašyta, kad sovietai buvo kvieisti dalyvauti kanalo valymo darbuose kartu su amerikiečiais ir britais, tačiau jie tada atsiskakė. Bet vėliau, matyt, apsigalvojo ir prisidėjo. Pranešama, kad Viduržemio jūroje yra sustojęs sovietų lėktuvnešis Leningrad, iš kurio pakyla helikopteriai neva tai valyti Suezio įlanką, kuri jau seniai išvalyta britų ir amerikiečių, ir skrenda kaip tik virš Izraelio laivyno bazės ir jų sausumos isitvirtinimų (fotografuodami, kaip skelbia su baime izraelitai). Čia netoli stovėjo amerikiečių lėktuvnešis Inchon, kurio helikopteriai kaip tik ir valė tą įlanką bei kanalą, bet, prasidėjus Kipro krizei, tas lėktuvnešis nuplaukė prie Kipro krantų padėti evakuoti iš salos amerikiečius. O, kaip matote, jo vietą užėmė kas kitas, t.y. sovietai. (ab)

FOREMAN

COLD FORMING

Experienced in tool and die, die setup, quality control, employee relations. Steady work. Afternoon shift. Medium sized shop. Livonia, Michigan area.

313 522-0540
8 A.M. to 5 P.M.
(59-61)

Immediate openings

EXPERIENCED
MACHINISTS
To \$4.80 per hour.

Must read blue prints and micrometers. Be capable of making own job set up. Excellent paid insurance, holidays, vacations & pension plan

PASSAVANT CORP.
Hwy. 79 & Carson Rd. NW
Birmingham (Pinson Valley)
Ala.
205 853-6290
An equal opportunity employer (59-62)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

LAIDOTUVIU DIREKTORIAI
MAŽEIKA & EVANS
6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

'KVISLINGO' HISTERIJA

Birželio pabaigoje, per keletą laidų, Dirva skelbė Rimo Daigūno rašinį: "Prieš trisdešimt metų". Tai buvo smulkus antrosios okupacijos etapų pavaizdavimas. Nacių okupacijai sugriuvus, į Lietuvos teritoriją įsiveržė Raudonoji Armija, perėjo per Lietuvą ir ... nepasitraukė atgal. Raudonoji Armija uždėjo ant Lietuvos antrosios okupacijos planams pradėjo talkinti kvislingai. Dėl jų šimtai tūkstančių lietuvių atsidūrė naikinimo stovyklose, kur nemažai žuvo.

Kvislingų turi kiekviena tauta. Tai savotiškas, neišvengiamas blogis, kada tautai tenka gyventi po okupanto padu. Netruksta, tad, kvislingų ir lietuvių tautai. Jų buvo ir prie caro, ir prie kaizerio...

Dabar, šitokį tautai traškią trisdešimtmetį minint, kvislingai neriasi iš kailio kaip įrodyti 'išvadavimo' džiaugsmą ir už tą 'išvadavimą' dėkoja Maskvai. Sovietinių lietuvių rašytojų sąjungos pirmininkas Alfonsas Bieliauskas, stambaus kalibro raidėmis įdėjo savo reveransinį keliaklupščiavimą savaitrašty 'Literatūra ir menas' (Nr. 29). Lyg koks vadas pasivadavęs, šis politrukas drįsta pavadinti savo raštą iškilmingai, manfestiškai: "Žodis išvaduojamajai Lietuvai".

Besityčiodami iš emigracinių, jų terminu, 'vaduočių', kvilingai mieliai vadina sovietų kariuomenę savo 'vaduočiais'. Klykauja A. Bieliauskas -

... Lietuva, žeme mano, tu likai gyva, nes buvo Abing ir Pirčiupiai, Oriolas ir Stalingradas, Uralas ir Balachna; nes buvo sostinė Maskva...

... Taigi: niekad neužmiršk, visada prisimink, Lietuva, Kareivi, atnešusi Tau laisvę...
... Ženk toliau, Lietuva,

šviesiuoju, Partijos taip aiškiai nubrėžtu keliu...

A. Bieliauskas pakartoja grubios sovietinės propagandos melus; jis šmeižia Nepriklausomą Lietuvą, niekina jos žmonių pasisekimus ir vis stiprėjusį, sunkiai užkariautą gerbūvį.

... Samdinė buožiniame nutukusios Europos ūkyje, visų didesnių stumdoma, grumdama ir ujama; dulkė nuo didelio istorijos kelio, pustoma vėjų ir merkiama lietaus, trapi, po fašistinio žvėries kaustyto batu sugniužusi gelė...

Šie patetiški ir pilni melo posakiai, visiškai iškreipia istorinę bei ekonominę tikrovę. A. Bieliauskas priekaištauja Lietuvai, kad ji buvo maža valstybė, 'nepastebėdamas', kad dešimtys mažesnių už Lietuvą kraštų skelbiasi esą nepriklausomi, pradeda laisvai tvarkytis, priimami į Jungtinių Tautų bendruomenę. Kodėl mažosios afrikinės valstybės, gali gyventi 'nestumdomi, negrumdomi, nei ujami', o Lietuva šitaip gyventi negalėjo?! Tai dėl to, kad jos geografinė padėtis kėlė Maskvai apetitą: praryti ir suvirškinti. Šita A. Bieliauskas mato, bet meluoja - įrodydamas, kad maža valstybė neturinti teisės būti nepriklausoma.

A. Bieliauskas, aišku, mato kad Lietuva buvo užkariauta, ne 'išvadauta'. Jis yra amžininkas, kuris matė, kad Lietuvos sovietizacija prasidėjo Raudonosios Armijos tankams sustojus Lietuvos miestuose, bet A. Bieliauskas meluoja ir kraipo istoriją Maskvos interesų naudai.

Jis gerai žino, kad antrosios okupacijos veiksniai, tie jo 'išvaduočiai', buvo militariniai Maskvos daliniai ir juos sekė enkavedistų pulkai su keliais šimtais lietuviškų kvilingų, kurių tar-

pe buvo jis pats, Alfonsas Bieliauskas.

Dabar, iš naujo pašildydamas kvislinginio 'išvadavimo' temas, A. Bieliauskas pasiduoda klykavimo histerijai Maskvos interesams teisingai. Bet gi melas niekad tiesos neužstoja.

● DR. KESTUTIS VALIŪNAS, VLIKo pirmininkas, praleidęs Europoje daugiau kaip dvi savaites, liepos 24 d. painformavo Vliko Valdybą apie savo kelionę. Didesnę savo kelionės dalį jis praleido Turkijoje.

Kaip jau buvo Eltos skelbta, Ankaros Teismas Pranu ir Algirdui Brazinskams gegužės 21 d. pritaikė naujai išleista amnestijos įstatymą ir juos abu paleido iš kalėjimo. Dabar jie yra globojami Raudonojo Kryžiaus.

Minėta teismo nutarimą sovietų advokatai apskundė "Samam Marhet - Dept. of Justice 2nd High Criminal Court". Skundas šio Antrojo aukštojo teismo buvo svarstomas liepos 15 d. Tai pirmas kartas, kuomet abiejų pusių advokatai turėjo progą pasakyti savo kalbas. Išklauses jų daugiau kaip tris valandas trukusių kalbų, teismas posėdį uždarė ir kitą posėdį paskyrė rugsėjo 27 d. Posėdžio metu teisme salėje buvo ir dr. K. Valiūnas. Kitas dienas jis praleido besirūpindamas vizomis Brazinskams iš Turkijos į kitą kraštą išvažiuoti.

Vliko pirmininkas buvo dar numatęs vykti į Ženėvą ir iš arčiau patirti Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos eigą, bet telefonu pasikalbėjęs su dr. Albertu Geručiu ir sužinojęs, kad Konferencija išsiskirsčiusi atostogoms, ten nevyko. Keletą dienų praleido Ispanijoje. Be to, telefonu susisiekęs su Lietuvos Diplomatijos šefu Stasiu Lozoraiciu, aptarė visą eilę aktualių abi institucijas liečiančių klausimų. (ELTA)

PRIE VOKIETIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS LOPŠIO

ras palaikyti tarpusavio santykius. Tokia buvo Vokietijos lietuvių jaunimo vadovų nuomonė.

Tie patys klausimai buvo svarstomi ir Didž. Britanijoje. Jie iškilo ir IV Pasaulio lietuvių bendruomenės kongrese praėjusiais metais. Washingtono jaunimo atstovų ir Bendruomenės vadovų argumentai buvo tie patys. Jaunimas tvirtino, kad jam nereikalinga vyresniųjų globa, kad jis gali veikti visiškai nepriklausomai. Gi daugelis Bendruomenės vadu būkštavo, kad nuo Bendruomenės atsiskyres jaunimas ir subrendęs neberas kelio į ją. Tuo būdu būtų pakirstos gyvybinės Bendruomenės šaknys.

Reikia džiaugtis, kad svarstas vidurio kelias. Atsakyta vadovavimo ir globos, o pasirinktas tarpusavio bendradarbiavimo ir paramos kelias. Prieita teisinga išvada, kad Lietuvių Bendruomenei reikalinga mūsų jaunimo parama, o jaunimui - Bendruomenės.

Tuo pagrindu 1973/74 metų sąvartoje nutarta steigti JAV ir Kanados lietuvių jaunimo sąjungas, tie patys principai padėti ir dabar sukurtos Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos pagrindai.

Pastebėtina, kad Vokietijos lietuvių bendruomenės vadovybė visą laiką skyrė didžiulį dėmesį lietuviškajam jaunimui. 1953 savajam atžalynui mokyti ir auklėti sunkiausiomis sąlygomis buvo įgytas turtas (pilis su parku) ir jis pavestas naudoti Vasario 16 gimnazijai. Nuo to laiko pagrindinis mūsų Bendruomenės vadovų dėmesys skiriamas šiai mokyklai. Kasmet ruošiamos vasaros vaikų stovyklos, pareikalaujantios daug trūso ir lėšų, yra taip pat akivaizdi savuoju prieaugliu rūpėsio išraiška. O kai Vokietijos lietuvių jaunimas leido savo laikraštėlį, jis susilaukė paramos iš mūsų Bendruomenės.

Vokietijos lietuvių bendruomenės valdyba ilgą laiką savo sudėty turėjo jauną nari. Paskutiniaisiais metais, sumažinus jos sąstatą, pasitenkinta jaunimo atstovo pakvietimu. Šioje kadencijoje vienas iš trijų Valdybos narių yra jaunas studentas, sušaukęs steigiamąjį Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimą ir jį pravedęs. Suvažiavimas įvyko Romuvoje - Vasario 16 gimnazijoje. Taigi mūsų Bendruomenė ir gimnazija buvo lyg naujagimio krikšto tėvai. Neabejotina, kad ir kūdikiui augant bei bręstant, jį gaubs nemažėjantis 'krikštavėvių' rūpestis. Iš tikro pagrindinis mūsų visų tikslas yra tas pats, būtent lietuviškos išlaikymas. Tik bendromis jėgomis, o ne atskirai veikiama, įstengsime pasipriešinti iš visų pusių mus skalaujančiam svetimų vandenių bangai.

Š.m. birželio 1-3 Romuvoje įvyko Vokietijos lietuviškojo jaunimo suvažiavimas savo organizacijai įkurti. Jį sušaukė prieš porą metų išrinktas organizacinis komitetas, susidedas iš studentų Romanos Žutautaitės ir Andriaus Smito. Paruosiamusius darbus atliko Vasario 16 gimnazijos mokinių komitetas, vadovaujamas Alberto Harnerio.

Suvažiavo apie 30 jaunuolių, prie jų dar prisidėjo apie 20 Vasario 16 gimnazijos vyresniųjų klasių mokinių. Suvažiavimą pradėjo stud. A. Šmitas. Vokietijos LB Valdybos ir Vasario 16 gimnazijos vadovų sveikino J. Lukošius. Jis pasidžiaugė matydamas salėje pažįstamus veidus. Tai vis buvo Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai, tebetęsiję mokslus kitose mokyklose arba jau pradėję dirbti. Kvietė jaunuosius svečius jaustis kaip namuose. Iš tikro ne tik šie namai, bet ir visa Romuvos sodyba skirta jaunimui.

Prieš 20 su viršum metų ji buvo Vokietijos LB Valdybos įgyta besimokančiam lietuvių jaunimui ir iki šiol tam tikslui tarnavo. Ji tarnaus tol, kol bus mokslus norinčio eiti lietuviško jaunimo. Kalbėtojas linkėjo suvažiavimui atlikti savo uždavinį: įkurti Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungą, išrinkti veiklią vadovybę ir nusmaigstyti gaires ateities veiklai.

A. Šmitas pastebėjo, kad jau antrą kartą susirenkama steigti savo organizacijos. Pirmą kartą buvo išrinktas tik organizacinis komitetas. Jis sudarė Vokietijos lietuvių jaunimo kortoteką, paruošė anketą ir ją išsiuntinėjo. Atsakė tik 3. I pagalbą atėjo Vasario 16 gimnazijos moksleiviai. Vokietijoje lietuviškojo jaunimo pakanka, tik trūksta ryžto. Šiame krašte jau veikia skautai, ateitininkai, evangelikų jaunimo būrelis. Gali kilti klausimas, kam reikalinga dar viena organizacija. Ogi trūksta bendros. Ji ir ateina tą trūkumą užpildyti. Turime bendrą interesų ir problemų, kurioms spręsti reikalinga bendra organizacija. Norime dažniau susitikinėti, bet kol neturime savos organizacijos, niekas jaunimo suvažiavimų ir kitų renginių mums neruoš. Norime atstovauti savo ir bendriems lietuviškiems interesams, bendrauti su kitų kraštų lietuvių jaunimu ir Vokietijoje su kitų tautų jaunimu. Mums reikia seminarų ir pobūvių. Šiuo atžvilgiu latvių jaunimas yra toli mus pralenkęs. Jis jau seniai turi savo organizaciją, kuri ruošia suvažiavimus, karnavalus ir kitus renginius.

Mėgstame kritikuoti vyresniuosius, bet ar turime teisę tai daryti, - klausė kalbėtojas. Čia visi esame arba buvę Vasario 16 gimnazijos moksleiviai, arba dar tebesą. Lietuviškoji visuomenė padėjo arba padeda mums siekti mokslo. Kuo mes atsiliginame tai visuomenei, ką mes jai duodame? Ligšiol lietuviškosios veiklos našta ant savo pečių nešė ir tebeneša vyresnieji. Po kelerių metų ta našta užguls mūsų pečius. Šiam darbui turime pasiruošti. Tai ir bus vienas mūsų sąjungos uždavinys.

Apie lietuviškojo jaunimo veiklą kituose kraštuose kalbėjo Manfredas Šiušelis. Jis painformavo apie JAV ir Kanados lietuvių jaunimo sąjungų įsteigimą ir jų organizacinę sąrangą. Vienu svarbiausiu jų uždaviniu yra padėti savo nariams patobulinti lietuvių kalbą ir kitų lietuviškųjų dalykų žinojimą. Tuo tikslu žada ruošti vasaros stovyklas ir naudotis jau veikiančiomis institucijomis. Taip pat ketina telkti informacijas apie padėtį Lietuvoje ir su jomis susijusius dalykus. Nepaskutinėje vietoje ir savitarpio santykių palaikymas bei jų mezgimas su kitų kraštų lietuvišku ir nelietuvišku jaunimu.

Po orientacinių pranešimų buvo sudaryti du darbo bei diskusijų būreliai. Apie M. Šiušelį ir stud. P. Buračą susisipietė po keletą jaunuolių. Jie turėjo atsakyti du klausimus: 1) kaip mes išvaizduojame lietuvių jaunimo veiklą ir 2) kaip turime susiorganizuoti Jaunimo Sąjungos remsuose, kad efektyviai galėtume veikti. Atsakydami į tuos klausimus būreliai siūlė steigti lietuvių grupes didesniuose miestuose ir puoselėti sportą, telkti ir skleisti informaciją, megzti ryšius, verbuoti mokinius į Vasario 16 gimnaziją ir t.t.

Į Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos valdybą išrinkti ir taip pasiskirstę pareigomis: pirmininkas stud. Alfredas Lucas, vicepirmininkas Manfredas Šiušelis ir sekretorė bei išdinkė Zivilė Vilčinskaitė. Į Kontrolės komisiją išrinkti abiturientas Romas Žaliukas ir Algis Valiūnas.

Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas stud. A. Lucas sako, kad išrinktoji valdyba žada 1) palaikyti juo glaudesnius savitarpio santykius, 2) keturis kartus per metus išleisti informacinį Sąjungos biuletinį, kurį siuntinėti visiems Vokietijoje gyvenantiems lietuviams jaunuoliams, 3) rinkti žinias kontakto būdu ir t.t. Jis prašė visus narius: a) padėti rinkti lietuvių jaunuolių adresus, kad būtų galima sudaryti pilną Vokietijos lietuvių jaunuolių sąrašą - kartoteką, b) pranešti apie apylinkėje ruošiamus susirinkimus ir kitokius pobūvius, c) iš anksto suteikti žinių apie kultūrinius renginius, d) vykstantieji į užsienį ir norintieji surasti bendrakeleivių, prašomi pranešti apie savo kelionės tikslus, kad būtų galima padėti, e) pranešti apie iš užsienio atvykstančius lietuvius jaunuolius, kad būtų galima užmegzti su jais ryšį ir taip pat jiems padėti.

Jaunimo Sąjungos reikalais kreiptis į - A. Lutz, 744 Nürtingen, Enzenhartplatz 3. Telef. (07022)-41133.

Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos valdyba š.m. liepos 5-7 posėdžiavo Bad Godesberge. Sustatytas ateinančių metų veiklos planas bei šamata, kuri bus įteikta Vokietijos LB Valdybai.

Š.m. rugsėjo 21-22 numatyta VLJS Valdybos posėdis Vasario 16 gimnazijoje. Spalio 11-13 ruošiamas politinio lavinimosi savaitgalinis suvažiavimas. Pagrindinės temos: a) V. Vokietijos rytų politika, b) etninių grupių politinis angažavimas ir c) pokarinė Lietuva.

Studijinę programą dalį tvarko A. Lucas, o pramoginę - Ž. Vilčinskaitė.

1975 numatyti suruošti šie suvažiavimai: 1) kovo mėn. - susipažinti su III Pasaulio lietuvių jaunimo kongresu, 2) per Sekmines - išrinkti delegatus į III Pas. liet. jaun. kongresą ir naują Vokietijos liet. jaun. sąjungos valdybą, 3) rugsėjo mėn. - III Pas. liet. jaun. kongreso delegatų suvažiavimas.

"Vokietijos LJS žiniomis" ir "Kontaktų" rūpinasi A. Lucas ir Ž. Vilčinskaitė. Adresus sutvarkyti apsiėmė Vilčinskaitė. Sąjungos dalyvių įvairiose vietovėse steigimu rūpinasi M. Šiušelis. III Pas. liet. jaun. kongreso reikalais rūpintis sutiko A. Lucas. LB Inf.

Tapkite knygos

'TAUTINĖS MINTIES KELIU'

mecenatu ar rėmėju

----- I š k i r p t i -----

AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINEI SĄJUNGAI
87-80 96th St.
Woodhaven, N. Y. 11421

"Tautinės minties keliu" knygą užsiprenumeruoju kaip

- mecenatas \$100.00
 garbės prenumeratorius \$ 50.00
 prenumeratorius rėmėjas \$ 20.00

(Čekius rašyti National Lithuanian Society of America, Inc. vardu).

Priedu čekį sumoje \$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

Skaitykite ir platinkite
D I R V A

A.A. DR. MARIJAI STANEIKIENEI AMŽINYBĖN IŠĖJUS

Gražų liepos vakarą velionė nuostabiai tyliai, ramiai išėjo iš gyvenimo, lyg pabrėždama charakteringą savo gyvenimo bruožą. Nežiūrint, kad velionė sveikata visada buvo labai trapi, bet didelių igimtų gabumų ir didelės valios dėka ji sugebėjo daug atsiekti: aukso medaliu baigė Gimnaziją, Medicinos mokslus baigė cum laude, turėjo aiškių gabumų ir muzikai. Velionė pasižymėjo žmogaus atjautimu ir supratimu: velionė ne tik kaip labai gera gydytoja profesionaliai sugebėjo labai daug žmonėms padėti, bet ir kaip žmogus visada parodydavo

labai daug jautrios sielos, nepagailėdavo nė laiko nė pastangų, kad padėti, ir kituose reikaluose. Norėtusi paminėti, kaip vieną iš daugelio atsitikimų: 1926 metais vyras su žmona išvažiavo Argentinon laimės ieškoti palikdami dvi mažas dukreles pas gimines Lietuvoje. Kai tėvai norėjo dukreles atsiūmti Argentinon, jos negalėjo išvažiuoti. Giminės nepasižymėjo gerumu, jas skriaudė ir mergaitės buvo užsikrėtusios trachoma. Dr. M. Staneikienė mergaites išgydė veltui ir taip paruošė, kad jos galėjo praeiti pro komisiją. Tokių ir panašių atsitikimų buvo labai daug. Ir šiandien JAV ir Pietų Amerikos krašte yra daug lietuvių šeimų laimingai begyvenančių atvykusių su Dr. M. Staneikienės, pagalba, žinoma, velionei visada tas buvo didelė moralinė satisfakcija, kad ji galėjo žmonėms padėti, ypač jai būnant Cunard Laivininkystės Linijos gydytoja.

Velionė gimė 1900 metais liepos 26 dieną, Gruzijoje, Tibilise, Kaukazo krašte, pasižymint su labai geru klimatu ir nepaprastai gražia gamta, kurią mūsų rašytojas Vienuolis - Zukauskas taip gražiai aprašė. Šveicarų konsulas Wingarten rezidavęs Gruzijoje Tibilise ir vėliau perkeltas į Kauną, paklaustas kur mieliau gyventų Kaukaze ar Šveicarijoje, nedvejodamas atsakė, kad dėl ypatingai gero klimato ir gamtos didelio grožio, - mieliau gyventų Kaukaze. Velionės motina buvo prancūzų kalbos mokytoja ir direktorė savo privačios gimnazijos, tėvas pulkininkas. Iš motinos velionė paveldėjo labai švelnų, malonų, patraukiantį būdą, iš tėvo - pareigingumą, bei valingumą, kuomi ir galima suprasti velionės neuitą gyvenimo kelią. Velionė gavusi gerą, paruošimą iš namų, baigus medicinos mokslus, ištekėjusi už lietuviu diplomato ir gamtos apdovanota su nedažnai sutinkamu grožiu, turėjo labai plačias galimybes gražiai respresentuoti lietuvius diplomatinėse sferose.

Velionė būdama Vytauto Didžiojo Universiteto Akių

Klinikos asistentė pas mūsų labai žymų prof. P. Avizonį, turėjo progos gerai išspecializuoti kaip akių gydytoja. Velionė labai aukštai vertino prof. P. Avizonio sugebėjimus ir atsiekimus medicinos mokslo srityje ir aukštam lygyje Akių klinikoje pastatymą, prilygusiai Vakarų universitetų klinikoms. Nuo 1931 metų velionė labai sėkmingai vadovavo Kauno miesto centrinei ambulatorijai, ir kur su pranešimais, paskaitomis per radiją, reguliariais sveikatos tikrinimais mokyklose labai prisidėjo prie trachomos panaikinimo.

1944 metais pasitraukusi su šeima iš Lietuvos, kaip akių gydytoja labai sėkmingai dirbo Vokietijoje, Ravensburge, kur po keleto retų pagydimų, turėjo labai didelį respektą vokiečių ir prancūzų tarpe. 1949 metais su šeima atvykusi į JAV kurį laiką dirbo pasaulyje didžiausioje akių ligoninėje Wills Eye Hospital, Philadelphiaje. Ši ligoninė turi 10 klinikų, kur dirba virš 100 akių gydytojų. Klinikų direktoriai yra žinomi akių ligų specialistai, profesoriai. Čia atvyksta specializuotis ne tik amerikiečiai akių gydytojai iš kitų miestų, bet specializuojasi akių gydytojai ir iš kitų pasaulio kraštų. Willis Eye Hospital yra plačiai žinoma su mokslinėm konferencijom. Susilpnėjus sveikatai velionė turėjo pertraukti taip pamiltą savo profesijos darbą, vis nenustodama vilties, kad dar galės grįžti prie jo, turėdama dar daug naujų idėjų, naujų minčių, bet, deja, likimo nebuvo lemta. - Iš jos paliktų darbų paminėtini: Kova su trachoma, 1932 m., Trachoma 1938 m., Prof. Addario pažiūra ir trachomos patogenezė ir naujas gydymo būdas vaccinoimis, 1939 m.

Likimo buvo lemta, jog velionė pateko į lietuvių tarpą ir surišo savo gyvenimą su Lietuva, dėl kurios ji sielojosi, rūpinosi, skaudžiai pergyveno visas nelaimes. Savo vyrui dailininkui, diplomatu Adalbertui Staneikai labai nuoširdžiai, labai rūpestingai ir labai sumaniai padėjo visuose jo darbuose. Ir prieš įtempto profesinio darbo, ji surasavo laiko praleisti ištisus vakarus studijoje sukeldama gražių inspiracijų, savo vyrui buvo tikra gyvenimo draugė, nuoširdi palydovė. Feliksas Andriūnas, kurio gyvybę karo metu išgelbėjo Staneikai, per išūnijimą padėjo Staneikams atvykti į JAV ir jų gyvenimo saulelaidyje parodė didelį rūpestingumą ir suteikė jiems pilną globą.

Velionė buvo pašarvota savo namuose Wyncote, kur liepos 12 dienos vakare įvyko paskutinis atsisveikinimas kun. K. Sakalauskui

atlikus pamaldas ir pravedus rožinio sukalbėjimą. Oficialią atsisveikinimo dalį pravedė B. Raugas. Atsisveikinimo žodyje nuo LB Pietvakarių apygardos valdybos B. Raugas, kėlė nuopelnus, kai velionė panaudodama savo profesinės padėties įtaką padėjo žmonėms ir rėmė lietuvių visuomeninę veiklą. Operos solistė J. Augaitytė jautrioje kalboje Philadelphiajos Lietuvių Moterų Klubu vardu iškėlė velionės gražias, kilnias, altruistines savybes, jos kultūringumą, prisidėjimą prie Lietuvių Moterų Klubo veiklos skaitant paskaitas apie akių ligas, akių priežiūrą, akių reikšmę diferencinėje diagnostikoje. Dr. P. Legeckas, kalbėdamas Lietuvių gydytojų sąjungos vardu pažymėjo Dr. M. Staneikienės labai gerą profesinį pasirošimą ir jos gabumus, kuriuos taip ryškiai buvo įvertinęs mūsų garsenybė prof. Dr. P. Avizonis, pasikviedamas ją sau asistente. Philadelphiajos Balfio Valdybos vardu kalbėdamas J. Lukas išreiškė Balfio direktoriui F. Andriūnui užuojautą pabrėždamas velionės širdies gerumą, jos pastangas prisidėti prie šalpos darbo.

Liepos 13 d. 10 val. Philadelphiajos lietuvių Sv. Andrijaus bažnyčioje šv. Mišias atnašavo kun. kleb. J. Degutis, kun. F. Jaraška ir kun. K. Sakalauskas. Gedulo maldas išpūdingai pavairino operos solistė J. Augaitytė, labai subtiliai pagiedodama dvi giesmes.

Po pamaldų kun. kleb. J. Degučio, kun. K. Sakalausko ir didelės grupės lietuvių visuomenės velionė buvo palydėta ir labai gražias West Laurel Hill kapines prie Philadelphiajos, kur po paskutinių maldų atliktų kun. kleb. J. Degučio ir kun. K. Sakalausko ir visų sugiedotos Marija, Marija..., velionė nuėjo amžinam poilsui prie savo vyro dailininko ir diplomato Adalberto Staneikos.

Tegul būna jai lengva ši svetinga žemė, parodžiusiai didelę valią ir kovotojiškumą už kiekvieną akimirka šiam gyvenimui ir didelę meilę ir pagalbą žmonėms.

Po laidotuvių visi buvo pakviesti gedulo pietums į Barclay restoraną.

A. Aukštikalnis

MILL MAN

Woodworking, M/F. Immed opening for 1 person shop in lumber yard. Loc near Center City. Must be experienced. Mr. Arnold (215) HO8-5615 daily. (57-61)

MEAT CUTTER

For small market. Must be willing to handle all phases of general grocery store work. Would consider previous grocer. Near Levittown, Pa. 945-0444 (57-61)

Dainavos stovyklavietės taryba posėdžiavusi liepos 27 d. Sėdi iš kairės: dr. A. Dabušis, O. Walls, kun. V. Dabušis, J. Dabušienė. Stovi: dr. R. Kriaučiūnas, S. Laniauskas, V. Petrušis ir Br. Polikaitis.

J. Urbono nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS ANTANAS GRINIUS

TAUTININKŲ GEGUŽINĖ

Tautinės sąjungos skyrius š.m. rugpiūčio 18 d., sekmadienį, rengia tradicinę vasaros išvyką - gegužinę prie Tipsico ežero ponu Adamsų vasarvietėje. Pradžia 11 val. iš ryto. Skyriaus valdyba kviečia į šią išvyką ne tik visus skyriaus narius su šeimomis ir draugais, bet ir visus apylinkės lietuvius. Kavą parūpins rengėjai, maistą atsiveža dalyviai. Išvykos - gegužinės tikslas pasilsėti ir pasidžiaugti gražia gamta, pabendrauti, pasidalinti aktualijomis ir pasivaikinti su draugais.

Iš Detroito važiuoti 96 keliu (Grand River) ligi 23 ir į jį sukti dešinėn ir važiuoti ligi 59 kelio, į kurį taip pat sukti dešinėn. Pavažiavus apie 3 mylias sukti kairėn ir Fenton Rd., juo pavažiavus apie 4 mylias sukti dešinėn ir Clyde Rd., o iš jo už 1.5 mylios sukti kairėn į Tipsico Rd., juo maždaug už 2 mylių privažiuosite Webberdale Rd., o įsukę į jį dešinėn už pusės mylios atsidursite prie Tipsico ežero gražioje Adamsų ir panelės Weberaitės vasarvietėse. Ponai Adamsai ir P. Weberaitė yra labai malonūs svečiams. Tautinės s-gos Detroito skyriaus valdyba maloniai kviečia narius ir svečius atvykti, nes tikisi, kad ir šiais metais turėsime tokią pat malonią gegužinę, kaip ir buvo praeitaisiais.

DAINAVOS ŠIMTININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Liepos 27 d. Dainavoj įvyko rėmėjų šimtininkų suvažiavimas. Dalyvavo 30 narių ir 3 svečiai, pagal igaliavimus atstovavę 501 turinti teisę balduoti narį.

Suvažiavimą pravedė dr. Juozas Kriaučiūnas. Sekretoriavo Stasė Tumosienė. Mandatų komisiją sudarė: Simas Laniauskas, Bronius Polikaitis ir Jonas Urbonas. Praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė V. Veselka. Apie stovykloje įvykdytus darbus ir jos padėtį papasakojo dr. Adolfas Dabušis. Jo pasakymu pavasarį ateitininkų stovyklos buvo gausios ir gražiai pravestos. Dabar stovyk-

perskaitė Viktoras Palūnas, pripažįstant kad knygos ir apyskaitos vedamos labai gerai ir visas rasta tvarkoje. Revizijos komisiją sudarė: Viktoras Palūnas, Juozas Žilionis ir Vacys Rociūnas.

Baigus pranešimus sekė diskusijos. Buvo svarstomi du svarbūs reikalai: Kodėl šiais metais Detroitas, Clevelandas ir Chicago teatsiuntė į Dainavą tokį mažą skaičių mergaičių (apie 40), kai ankščiau jų skaičius būdavo keleriopai didesnis. Bėda suversta propagandai. Mažai buvo rašyta spaudoje ir nepainformuoti lietuviškų parapijų klebonai, kad jie paskelbtų bažnyčiose.

Antras reikalas tai pinigai. Jei kelsi kainas - mažai kas važiuos. Savaitgaliais atvažiuojantiems į Dainavą yra nustatytas toks mokestis: Šeimai nuolatinis visiems metams \$25. Vienkartinis 1 dol. nuo žmogaus ir 1 dol už automobilį.

Dainavos Tarybos po pietų įvykusiame posėdyje pirm. kun Viktoras Dabušis pranešė kas užplanuota Dainavoje padaryti. Būtent:

1. Dainavoje įkurti kryžių kalną ir ieškoti architektų, kuris jo įkūrimui paruoštų planus.

Mergaičių stovyklos Dainavoje vadovybė. Iš kairės: Gražina Adomaitytė, Linda Ruzgaitė, Ingrida Bublienė, Sesuo Paulė, Rasa Šolūnaitė, Nijolė Lenkauskaitė ir Rūta Šulaitė.

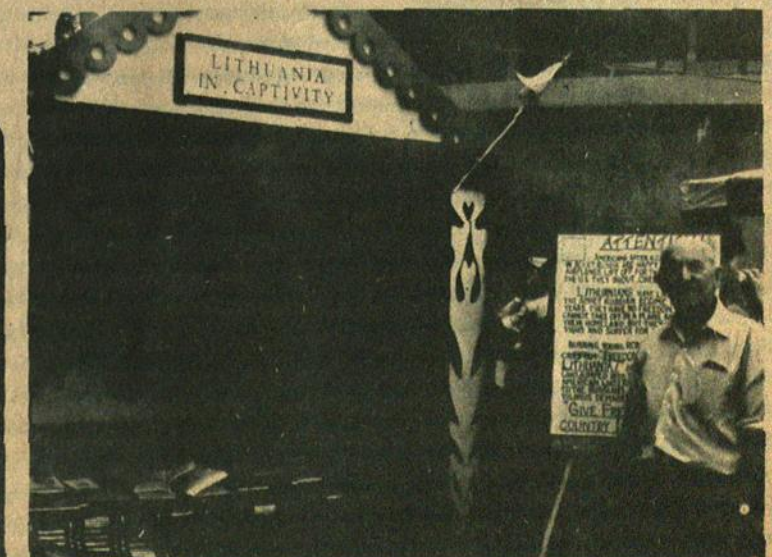
A. Gulbinsko nuotrauka

Pavasarij buvo išdažytos patalpos, pakeistos lovos ir čiužiniai, isigyta nauja lėkštėms plauti mašina. Stengiamasi tvarkytis pagal Michigan valstybės reikalavimus, o jie yra labai kieti. Privaloma turėti registruotą nurse ir vandens inžinierių.

Buhalteris Vladas Bublys patiekė apyskaitą. Pajamos sukosi maždaug apie tą pačią sumą, bet kainoms kylant, išlaidos didėja. Stovykla su gautomis pajamomis išsiversti gali, bet jau antri metai netenkama pinigų susidėvėjimams nurašyti.

1973 m. gruodžio 31 d. Dainavos vertė buvo 197, 930.23 dol. Praeitais metais turėta 20,171.29 dol. pajamų ir 16,919.31 dol. išlaidų ir pelno 3,251.98. Tačiau per tuos metus reikalingiems nusidėvėjimams nurašyti, kurių sudaro 5,655.41 jau neužteko pinigų ir metai suvesti su 2,403.43 dol. nuostolio.

Revizijos komisijos akta

Detroito pavergtųjų tautų festivalyje Algirdas Vaitiekaitis prie paviljono "Pavergtoji Lietuva".

J. Gaiziūno nuotrauka

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMĄ** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

K a i n o s ž e m o s — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

SANSKRITAS IR LIETUVIŲ KALBA (3)

EISČIŲ VAIKAI

JÜRATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

Susėskiva, skaitytojai, drauge pasiskaityti Bhagavad Gitos (bagoto – ar dieviškumą pažinusio – gaidos) tekstą. Tą 'gaidą', ar mūsiškai tariant 'giesmę', pats jos autorius vadino mums gal suprantamu 'darumos sanvados' (dharma samvadam) vardu. Gita yra tokia garsi, jog sanskritologas Edgerton kartą prasiarė, kad "bibliografija apie Gita, mūsų laikais, yra beveik begalinė."

Imkime kelis skirtingus vertimus. Atsiverskime XI-tos dalies, 39-tą posmą. Jame, karys Arjuna (Varžūna; sveikina dievą Krišna sekančiais žodžiais:

1) Annie Besant vertime: "Esi Vayu, Yama, Agni, ir Varuna. Esi mėnulis, tėvas ir senelis visko". Atskirai vertėja paaiškina, kad Vayu buvęs vėjo dievas, Yama mirusiųjų dievas, Agni – ugnies dievas, ir Varuna – vandens dievas.

2) Tas pats posmas kažkokio Yogi Ramacharaka vertime skamba taip: "Esi Vayu, vėjų dievas; Agni, ugnies dievas; Varuna, jūrų dievas; Sashanka, mėnulis; Prajapati, tautų dievas; Prapitamaha, žmonių rasės tėvas". Yogo vertime trūksta 'Yamos'. Tokių praleidimų vertimuose pasitaiko dažnai.

3) Prof. Markovich vertime iš ispanų kalba yra daug skliaustelių: "Tu esi Vayu (vėjas), Yama (naikintojas), Agni (ugnis), Varuna (vandens dievas), Sasanka (mėnulis), Prajapati (gimdytojas) ir pradėdukas irgi". Ispanų kalboje, 'pradėdukas' taip ir yra įrašytas: "tatarabuelo".

Isigilink, skaitytojai, ir pastebėsi, kad visi vertimai viens nuo kito kiek skiriasi.

O dabar palikime visus vertimus ir paimekime tekstą sanskritų kalboje. Lietuvių ir sanskritų kalbos turi daug bendro, tad daugumos posmo žodžių, kaip pav. 'vau' (vėjas), yama (žemė), Agni (ugnis), varuna (versmė, vanduo; mums nė versti nereikės. Pats žodis 'Krišna' kalbiniams mums atsistatys į 'kurėšna', t.y. 'kūryba'. Ši 'na' galutinė mums netgi nurodys, kad čia eina kalba apie reiškini, ne apie asmenį.

Sanskritiškai posmas skamba taip: "Vayu, yamo 'gnir varunah cacankah prajapatih tvam prapitamahaca" – Lietuviškai pažodžiui: "Vėjas, žemė, ugnis, vanduo, atmaina, pradžia pati – per tave, ir protėvių galia".

Pats Kurešna giesmėje šitaip paaiškina kas jis yra: (VII-6) "Aham krtsnasya jagatah prabhavah pralayas tatha" – Pažodžiui: "Esmi kurėšnos (viso kas sukurta, visatos) žengeta (pažanga, eiga), pribuvimas (atėitis, tai kas pribus), praeilėja (praetis, tai, kas praėjo) tatoji".

Šis sakinį, skaitytojai, Tau perduodu tais pačiais žodžiais, kaip ir sanskritė. Tie žodžiai juk kiekvienam iš mūsų yra suprantami, nors neįprasti. Pakartokime vėl tą patį, mums šiandieną labiau įprastu būdu: "Aš esmi visos kūrybos eiga, pribuvimas, praėjimas – taitai (esu aš)".

Pastebėjai, skaitytojai, kaip mes, lietuviškai pažvelgę į originalą, vienu ypu atsipalaidavome nuo šešiarankių ir prikarpilvių dievukų kompanijos ir ipuolėme į pasaulio dinamikos dėstymą? Ir ar pastebėjai, kad to teksto prasmei išvelgti mums buvo būtina lietuvių kalba?

Sanskrito žodynas didele dalimi susideda iš jau anuomet labai seno baltų žodyno. Nepamirškime, kad sanskritas yra periferinis mūsų kalbų itakos reiškinys, išlaikęs tam tikrus žymiai senesnius už patį sanskritą baltų kultūros pasireiškimus, kuriuos gal net sanskritų tekstą surašęs skirba, 300 m prieš Kristų – 800 m po Kr. laikotarpyje, nevisada jau pilnai suprato.

Sanskrito tekstų studija privedė tyrinėtojus prie išvados, kad sanskritas atkartoja žymiai senesnius tekstus. Šiandieną yra pasauliniai – ir pagrįstai – pripažinta, kad Mahabharatos (didžiojo epo) kai kurios dalys atartoja net keliais tūkstančiais senesnius tekstus. Yra įrodyta, kad Rigvedos giesmės yra neveslės kaip 1500 m. prieš Kristų, o gal dargi žymiai ankstyvesnės už šią datą. Taipogi yra nustatyta, kad Poninio keliasdešimties tomų gramatika daugelyje vietų remiasi ankstyvesniais tekstais. Pa-

našiai yra ir su sanskritu traktatais apie įvairius kitus mokslus.

Būdingas yra sanskritė atžymėtas žemės elementų rūšiavimas. Pagrindiniai elementai yra rūšiuojami ne pagal mūsų dabartinę cheminių elementų tvarką, o pagal fizinių reiškinų dinaminį pobūdį. Pav. vejančias vėjas 'vayu', augmenijos gimdytoja (ir nakintoja) gema/žemė, 'yama', deginimo ugnis 'agni', varymo vandens jėga "varuna". Čia mes regime dinaminio, ne cheminio rūšiavimo sampratą.

Keistu būdu, dinaminė pasaulio ir visatos samprata pilnai galėjo išvystyti pažangią matematiką. Sanskritu raštuose stebina mus užuominos apie žemės sukimas, žaibo greitį, atomą ir t.t. Mįslingai skamba dvanotos (dvi einančios?) terminas, nurodantis dviejų kūnų traukos ar atstumimo jėgą.

Mums, eisčių palikuonims, nemažiau mįslingai skamba Gitos IV-tos dalies pirmieji žodžiai:

Aiškina Kurėšna: "Aš suteikiau tą amžinos eigos pajėgumą užgimstančiai šviesai. Užgimstanti šviesa ji išdavė manančiui (mintijančiui, galvojančiam žmogui). Manantis ji paaiškino eisčių vaikams".

IV.1. "Imam vivasvate yogam proktavan aham avyavam, vivasvant manava praha. Manur iksvakave bravit".

Ilgai, ilgai gyvavęs, šis žinojimas buvo perimtas 'regių' (regintieji, žyniai-mokslininkai), bet su laiku, žinojimas dingio, aiškina mums giesmė.

Galop giesmė tvirtina, kad tą žinojimą, tą aukščiausią regėjimą, Kurėšna gražinsias Gitos didvyriui Arjunui.

Lietuviškai mokančiam žmogui, sanskritų tekstų skaitymas originale atidengia neišpasakytus tolius, nuostabaus pažangumo kultūrą, begalinio gilumo filosofiją, tobulos lygsvaros tarp apčiuopiamojo ir dvasinio pasaulio grožį.

Tik pasakyk man, skaitytojai, kiek lietuvių yra skaitę sanskritų tekstus originalu?

• DR. D. VALIUKĖNAITĖ – Lituanistikos instituto narė. Paskelbtajame naujųjų Lit. instituto narių sąrašė buvo praleista dr. Delijos J. Valiukėnaitės pavardė, kuri irgi buvo išrinkta Literatūros skyriaus tikrąja nare birželio 9 d. L.I. tarybos posėdyje. Instituto prezidiumas atsiprašo profesorei Valiukėnaitė už šį praleidimą. Naujoji L.I. narė dėsto anglų literatūrą Bridgewater State kolegijoje, Mass. ir bendradarbiauja lietuvių žurnaluose ir mokslininkų suvažiavimuose.

• RAMŪNAS KONDRATAS, Harvardo universiteto doktorantas, rugpiūčio 25-31 dalyvaus 24-me tarptautiniame medicinos istorikų kongrese Budapešte, Vengrijoje, kur pakviestas skaityti pranešimą "Juozas Franko medicininės idėjos ir klinikinė praktika".

Mergaičių stovyklos Dainavoje stovyklautojos atlieka meninę programą.

J. Urbono nuotrauka

ŠILKO TINKLAI

JURGIS GLIAUDA

"Kiekvieną balandžio mėnesį, kai saulei šviečiant lekia miestu pavasarinis vėjas, purtydamas tik sužaliavusias alyvas, pajuntu širdyje skaudėjimą ir niūrumą, taip panašų į momentus gamtoje, kai vėjas užneša debesį ir pridengia saulę".

Taip pradeda Aloyzas Baronas savo apysaką "Šešėlis", vieną iš septynių, tilpusių ši pavasari pasirodžiusiam rinkinyje "Šilko tinklai".

"Šešėlis" įeis į mūsų literatūrą kaip viena iš skaudžiausių apysakų, kurioje skaitytojo jausmus supurtos gausi išgyvenimų griūtis. Apysakoje viskas prigresinta, viskas kasdieniška, tiesiog banališka. Čia nėra 'sturm un drang' reveliacijų, nei režiančio sarkazmo susidariusių padėčiai. Vienok šie dvylika apysakos puslapių dvelkia į mus klaikia žmogaus dvasios kapu atmosfera. Meistrišku 'baronišku' mostu, autorius perkelia fabulą į neformuluotų problemų kompleksą. Jis pakelia užuolaidą ir atidengia žmogaus prigimtį, aplinkos tūrį, gyvenamąją rutiną ir sustojame, nesugaudydami, kaip apspresti staiga prieš mus atsiskleidusią padėtį. Tai nėra asmens kaltės poeškių problema. Ar tai nihilizmas, iki kaulų smegenų užvaldęs žmogų? Ar tai cinizmas, kurį protagonistas deklaruoja cinizmo esmės nesuvokdamas? Gal būt tai iššūkis įprastoms žmonių santykiavimo veidmainybės normoms? Gal būt apysakos fabulės poelgis griežtai smerktinas? Gal būt, pasigailint, pateisinamas?

Autorius, kaip tai jis visad mums rodo, sudarė sąlygas išsiskleisti visam problemų kompleksui dvylikos puslapių rėmuose. Matome eilinių, kuklų asmenį, kuris paneigia įprastines ir esmines etines normas. Fatališka apatija, sunki melancholija, eina šio meistriškai parašyto pasakojimo kontrastu ir į skaitytojo sąmonę isiveržia visa lavina prieštarų išgyvenimų.

Visi šio rinkinio pasakojimai eina šio "Šešėlio" atšėlių ženkle. A. Baronas paėmė jautį už ragų. Jis iškėlė tą amžiną gyvenimo vyksmo tragizmą, kurį žmonės visad rūpestingai slepia po buities blizgučiais. Tas autorius veiksmas nėra di-

daktika, kuria ji ėmė kaltinti kaip tikrai dėl šio rinkinio, bet rašytojo atsakomybė dėl literatūrinių įpareigojimų: liudyti gyvenimo tiesą.

Liudyti gyvenimo tiesą, aišku, galima įvairiai. Vieni pasikliauna demaskuotojo aistros sparnais. Kiti apeliuoja į etikos dogmas. Tai yra išeities punktas. A. Baronas sustoja tarp arti buities, kad buities trauka išsunkia į kiekvieną jo parašytą puslapį. Bet ne buities yra jo talento stiprybė. Buitje jada, kruta, spurda, visaip nerimsta mūsų tautietis, brolis lietuvis. Sudėtingiausi jo dvasios zigzagai, jo siekių konfliktiškas visame žmoniškų silpnųjų labirinte, kartais mažo žmogelio dideli išgyvenimai, kartais mikrotragedijos ir tragikomedijos, suformuoja tas prepozicijas, kurios sudaro arsenalą A. Barono siužetams ir temoms. Tai išeivio lietuvių problematikos universalinimas. Ir vėl kažin kuris recenzentų, riktėlėjo, A. Baronas linktelėjo į humanistines problemas, beveik išduodamas tipines, etnines, tariamai lietuviškas! Atrodo, didmiesčio lietuvis privalėtų išlaikyti savo prigimtyje ir buity žemaitės problematikos koloritą!

Suuniversalines išeivijos lietuvių tipą A. Baronas paliudijo gyvenimo tiesą. Jis tai paliudijo meistriškai. Jis išrovė iš savo puslapių bet kurį sentimentą, kurį vis dar mėgsta mūsų skaitytojas. Autorius sustoja prie temų be eksperimentininko igeidžių. Jis praugo tą periodą. Jis nenori tragizmo. Tragizmas persunkia kasdienybę, jis pulsuoja buityje. 'Sraunios upės' tekmele autorius nesupuožuoja seklumų, povandeninių uolų. Šios apysakos herojus ga-

lėtų pasukti tragedijos takais, nužudyti merginą, kuri jam buvo privalu nusikratyti. Autorius pagilino dramatiškumą, atsukęs siužetą į situaciją, kuri tęsis tol, kol protagonistas liks gyvas. Per visą šios apysakos tekmele mes tiesiog skendome nuogos ir tokios reljefiškos buities sraute. O finalas, toks suimtas savin esmingiausias žmogaus elgesio dogmas, staiga išsiveržia iš kasdienybės ir visą pasakojimo tūrį paverčia mums gėrio pradų silpnu rusenimu žmogaus širdyje.

Savo laiku Levą Tolstojų žiauriai kaltino, kad savo apsakyme "Seimininkas ir darbininkas" veikalo finalu jis išdavė menininką didaktikui. Apysakos pabaigoje, kur vienas žmogus žūna, gelbėdamas kitą, garsusis autorius įdėjo eilučių, kuriomis pažymėjo, kad kaimo vertelgiai, šeimininkai, kitas, didelis Seimininkas patarė elgtis taip, ne kitaip. Pasiakoti, kita begelbstint.

A. Brono "Sraunioje upėje" protagonistas, daugeliui metų praėjus, vis ir vis sugauna savyje didelio Seimininko aitrūs klaidos primimus. Ar ir tai didaktika? Tai liudijimas apie žmogaus patamsių tikią sudėtingą prigimtį.

Rinkinyje yra šie pasakojimai (taip pavadino autorius): Geras sūnus, Bausmė, Šešėlis, Žmona, Tėvas, Sraunio upė ir Pavasariniai vėjai. Apie jų kiekvieną būtų miela parašyti daugiau, kaip kad čia, leidinio rėmų suvaržytas, parašau apie visą rinkinį. Niekad savo skaitytojiškuose atsiliepimuose raštininkiškai nekataloguoju siužetinių bruožų. Nei atpažinko knygos turinio. Tai vadovėlių privalumas. Trumpos vertinimo rėmuose reikia skubėti mesti ant atviro stalo knygos esmę, jos pozicijos atradimą bendrame mūsų nūdienės raštijos kontekste.

Bet tai apsunkina A. Barono multižanrinis talentas. Savo kūrybinėje sąskaitoje jis netrukus priskaitys tris tuzinus paskirų savo leidinių. Kaip čia atrasti formulę, konteksto numerį, etiketę? Susitikus su "Šilko tinklais" matome nuostabią autoriaus sugebėjimą išlikti subtiliam kasdienybės grubume, mąstytoju gyvenimiško banalumo labirinte, estetu naturalizme, atsparuoliu pagundai kiekvieną šiu pasakojimų paversti novele (nes situacijos provokuoja noveliškus finalus). Autorius atmetė tą 'noveliškumą',

(Nukelta į 6 psl.)

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

ZIG-ZAM KOMBINACIJA

Zig-Zam kombinacija nėra techninė arba cheminė grupė. Nėra tai kokia nors formulė. Tai nūdienis padaras, dviejų vyrų kombinacija. Vėl gi, neįtarkite, kad ta kombinacija atsiduoda 'adult books' kvapai. Toli gražu, ne! Tai nėra, taip pat, būsimas sovietų kosmonauto ir amerikiečio astronauto suporavimas kapsulėje skraidyti aukštoje erdvėje virš mūsų mažytės planetos okeanų ir kontinentų...

Zig - Zam yra Baltųjų Namų spaudos referento Ron Ziegler ir sovietinės žinių agentūros TASS bosu Leonido Zamiatino pirmųjų pavardinių skiemenų kombinacija: Zig - Zam!

Šis žurnalistas naujadaras atsirado Maskvoje, per

prezidento lankymą pas sovietinį diktatorių L. Brežnevą. Ziegleris ir Zamiatinas kartu priėmė amerikiečius žurnalistus jungtinėje spaudos konferencijoje. Zamiatinas gerai pramokęs angliškai, susitiko su amerikiečiais Ron Zieglerio viešnagėje. Maskvinio viešbučio salėje vienas greta kito sustojo Ziegleris ir Zamiatinas. Prieš juos sustojo žurnalistai amerikiečiai, kuriems buvo leista lydėti prezidentą Maskvon. Buvo ir kitų užsienio spaudos atstovų. Sovietai tokių konferencijų nepatiko. Jų žurnalistai gauna informaciją apie ką rašyti, ką straipsnyje akcentuoti, ką pagirti, ką patraukti per dantį.

Tuo tarpu prieš Zieglerį sustojo tie amerikiečiai žurnalistai, kurie ir čia, namuose, San Clemente arba Washington, pakūša tokių provokacinių klausimų, kad reikia visai apšviesti.

Ši Baltųjų Namų ir Kremliaus pareigūnų dueta, tokį suglaustą ir sutartą ant vieno persiško kilimėlio, aštraliūviai amerikiečiai pavadinę Zig - Zam Show. Šiai vyrų kombinacijai pateikė klausimų. Nuostabu ir mums, prasčiokėliams, kas suorkestravo tokią kombinaciją: aukštasis laisvos demokratijos valstybės atstovas ir žiauriausias tironijos atstovas? Ar tai jau detentės kuo ryškiausias vaizdas? "The New Yorker" korespondentas Joseph Kraft sarkastiškai rašo, kad demokratijos informatorius, Ziegleris, buvo kietas, santūrus ir nekalbus; tuo tarpu tironijos atstovas, Zamiatinas, buvo geraširdiškai nusiteikęs, šnekus, pamokslaujantis.

Prezidento atvykimo dieną Maskvoje įvyko du dalykiniai. Bielorujyse geležinkelio stotyje išlaipino lietuvių saviveiklininkus 'dėkoti' Kremlui už 1944 metų 'išvadavimą' (apie tai maskvinė spauda kukliai parašė), ir garsusis disidentas fizikas A. Sacharovas paskelbė bado streiką (apie tai maskvinė spauda visiškai nerašė).

Amerikietiškos spaudos atstovams netilpo makaulėje paklausti draugą Zamiatiną, ko atvyksta Maskvon tolimos sovietinės periferijos lietuvių delegacija, už ką ta delegacija turi dėkoti, nes JAV-bės laiko Lietuvą pavergtą ir aneksuota? Šitokio klausimo amerikiečiai vis nepajėgia suformuluoti. Gi toks klausimas, Ron Zieglerio akivaizdoje, būtų turėjęs didžios sensacijos griaustinį.

Amerikiečiai puolė klausinėti Zig - Zam kombinaciją,

kas žinoma apie A. Sacharovą bado streiką?

Zig (Ziegleris) atkirto, kad prezidentas sužinojęs apie Sacharovą bado streiką tik iš spaudos ir nedaugiau.

Zam (Zamiatinas) buvo apsirūpinęs iš anksto angliškai parašytu tekstu. Pranešimas buvo toks: "Sacharovas stengiasi paveikti mūsų įstatymus. Bet gi, mano ponai, mes turime mūsų įstatymus kaip kiekvienas kraštas tokius turi, ir mes branginame mūsų įstatymus ir saugojame juos. Mūsų visuomenei tiesiog keista, kad toks puikiai išauklėtas žmogus ... elgiasi tokiu būdu!"

"Puikiai išauklėtas žmogus" pasielgė negražiai ... jis paskelbė simbolinį bado streiką dėl asmens laisvės neturėjimo Sovietų Sąjungoje. Jis pradėjo badauti kaip tik tuo momentu, kada Kremliaus salėse tarnai nešė į stalus keptus erškėtus and lėkščių su caro šeimos ornamentais ir statė indus su juoda ikra. Tai buvo JAV-bių ir SSSR diktatoriaus detentiško banketo paruoša.

Dalis amerikiečių žurnalistų nuskubėjo į A. Sacharovą butą. Sensacija plūdraviu ore. Ją reikėjo perduoti į JAV televizijinius tinklus skubiai, gyvai, iš A. Sacharovo buto. Tam reikalui, derinant satelitą, žinių perdavimo tarpininką, amerikiečiai išleido 280.000 dolerių.

Kaip visad, amerikiečiai neviską numato iki galo. Perdavimas ėjo per sovietinio techniko rankas ir buvo to techniko malonėje. Vos tikai šnekus amerikiečiai išleido į pokalbį su garsiuoju disidentu, paslaptinis sovietinis technikas išjungė atitinkamą štelį: visi trys amerikiečiai išleido 280.000 dolerių.

Zig - Zam kombinacija įėjo į istoriją kaip anekdotas. Tai 'detentės' dvasios dokumentas.

R. Daigūnas

GINA ČAPKAUSKIENĖ literatūros koncerte

Gina Čapkauskienė davė savo savistovą rečitalį, kuris įvyko Kennebunkporte pranciškonių vasarvietėje liepos 28 dieną. Koncertas, nors savo tąsa pilnas rečitalis, buvo papildomas įvykiams literatūros premijos įteikimo išklimėms. Literatūros premija buvo įteikta rašytojui Juozui Kralikauskui už jo istorinį romaną "Tautvila". Čekij lauréatui įteikė LB Bostono Apygardos pirmininkas Antanas

STATIONARY ENGINE - ERS - Black Seal, gd. sal., hosp., vacation, meals, need. Contact Mr. Miller, betw. 9 a.m. & 4 p.m. (609) 662-7200. (57-61)

TELEVISION TECHNICIAN. For national service co. located in Northeast serving Phila. area. Permanent position, car allowance & benefits. Call (215) 722-4300. (58-63)

YEAR-around outside work. Mus have mechanical ability. Mature. Call (215) AD3-1550. (58-62)

ELECTRICIANS CLASS A Immediate opening on the night shift for an individual who has 6 to 8 years experience as an electrician. We offer outstanding fringe benefits and good starting salary. Apply Employment Office

CLEVELAND CLINIC 9500 Euclid Ave. Cleveland, Ohio 229-2200 ext. 2906 An equal opportunity employer (60-62)

PLUMBERS CLASS A Immediate opening on the second shift for a plumber with 6 to 8 years experience. Competitive starting salary and outstanding fringe benefit package offered. Apply Employment Office CLEVELAND CLINIC 9500 Euclid Ave. Cleveland, Ohio 229-2200 ext. 2906

An equal opportunity employer (60-62)

PAINTERS Immediate second shift opening for someone with 4 or more years experience. Excellent starting salary and outstanding fringe benefit package offered. Apply employment office

CEVELAND CLINIC 9500 Euclid Ave. Cleveland, Ohio 229-2200 ext. 2906 An equal opportunity employer (60-62)

CARPENTERS Immediate opening for a person with a minimum of 6 years experience in all phases of carpentry. This is a day shift position. We offer an outstanding benefit package and excellent starting salary. Apply employment office

CLEVELAND CLINIC 9500 Euclid Ave. Cleveland, Ohio 229-2200 ext. 2906 An equal opportunity employer (60-62)

Skudžinskas, Lietuvių Fondo igaliotinis; išklimes atidarė rašytojų draugijos pirmininkas poetas Leonardas Andriekus. Prezidiume buvo: pranciškonių provincijolas Jurgis Gailiūsis, dailininkas K. Žoromskis, smuikininkas Iz. Vasyliūnas, rašytojai Paulius Jurkus, St. Santvaras, Algis Landsbergis, Liet. Fondo igaliotnis Ant. Skudžinskas ir laureatas Juozas Kralikauskas. Kalbas pasakė; Leonardas Andriekus, Paulius Jurkus, Antanas Skudžinskas, Juozas Kralikauskas. Ištrauką iš premijuotos knygos paskaitė St. Santvaras. Po to sekė koncertas.

Gina besirinkdama programą parodė savo solistinę drąsą ir skonį. Ji pasirinko Handelio tris arijas, kurias išpildė originaliai parašytoje kalboje, dvi operų arijas - Verdi Rigoletto ir La Traviata, kurias irgi dainavo tomis kalbomis, kuriomis tos arijos buvo rašytos originaliai. Mozarto operos "Zaide" arija inėse originalumo, nes ši opera yra mažai žinoma mums. Lietuvių kompozitorius: Budriūno, Gudauskienės, Gruodžio, Gaidelio ir V. Kuprevičiaus, žinoma ji išpildė gimtąja kalba. Ginos parinkta programa buvo priimta mūsų klausytojų, kas sako, kad Kennebunkporte vyksta koncertai lavina mūsų klausytojų skoni.

Gina turi didelę balsinę medžiagą, kuri skambėjo visoje savo didybėje milžiniškoje Kennebunkport sporto salėje, o saule nudegę klausytojai jautėsi pagerbti, galėdami jos balso klausytis. Ypač tiko Ginos balsui Handelio: tobulai laikydama ritmą, Gina valdė savo balsą kaip liniją, vedama ją vingiuotais Handelio muzikos takais. Klasinis Mozartas, Zaide operos arijoje, yra Ginos repertuaro perliukai.

Pianistas Vytenis Vasyliūnas buvo ištikimas jos partneris, sudarydamas jai muzikinį foną ir ritminę atramą. Lietuvių kompozitorių dainos visuomet yra maloniai klausomos ir mėgiamos, taip pat buvo ir ši vakarą. Gražu buvo iš solistės pušės paskirti Lemberto parašytą, J. Gaidelio sukomponuotą dainą "Poetas" "šių namų šeimininkui - poetui" Leonardui Andriekui. Verdi operos arijos, girdėtos daugelį kartų ir išpildomos šiame krašte Metropolitan operos, padarė tokio pat įspūdžio, kurį paliko Handelio. Koncertą dainininkė baigė "Lakštingala", lengvesnio turinio daina, kur jos balsas žavėjo ir būrė klausytojus. Auditorija buvo šiltai nusiteikusi, plojo iš visos širdies. Koncertas gražiai užbaigė didelį įvyki: Lietuviškos knygos pripažinimą ir i vertinimą, knygos, kuri yra labiausiai nuskriausta šitame dolerio ir triukšmo krašte. Ginos koncertas buvęs atodūsis nuo šio krašto tempo, kaip ir visi koncertai Kennebunkporte.

Elena Vasyliūnienė.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGPJDČIO 17 D. Lietuvių Namų ir klubo atidarymo pirmosios metinės, Lietuvių klube ir apatinėje salėje.

RUGPJDČIO 18 D. SLA 136 kp, gegužinė Gaižiūčių sodyboje.

RUGPJDČIO 25 D. ALT S-gos gegužinė, Pelnas Dirvai parenti.

RUGPJDČIO 25 D. Pensininkų Klubo gegužinė.

RUGSEJO 2 D. Darbo šventės dieną Lietuvių klubo gegužinė, Astorhurst Picnic Grounds, 6990 Dunham Rd, Walton Hills.

RUGSEJO 7 D. Pirmas rudens koncertas-balius, Rengia birutietės.

RUGSEJO 8 D. 4 v.p.p. Tautos šventė-koncertas, Ruošia LB Clevelando apylinkė.

RUGSEJO 22 D. Kun. Dzegoraičio 35 metų kunigystės sukakties proga pagerbimas.

RUGSEJO 22 D. Lietuvių Fondo reikalams popietė Lietuvių Namuose.

SPALIO 5 D. Šeštasis abiturientų pristatymo balius Liet. Namuose.

SPALIO 6 D. V.s. dr. Kesitnaities mirties sukakties minėjimas-akademija.

SPALIO 12 D. Dirvos balius Lietuvių Namų salėje.

SPALIO 26 D. BALFo sukaktuvinis balius Liet. Namuose.

LAPKRIČIO 9-10 D. Lietuvių Dienos, Ruošia LB Clevelando apylinkė.

LAPKRIČIO 23 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas, Rengia LVS Ramovė.

GRUODŽIO 8 D. 4 v.p.p. Lietuvių Namuose Vytauto Puškoriaus piano rečitalis. Rengia Ateities klubas.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių Namuose, Ruošia LB Clevelando apylinkė.

1975 M.

VASARIO 8 D. Tradicinis blynų balius, Rengia Pilėnų tunto skautų tėvų komitetas.

BALANDŽIO 5 D. ALIAS ir Chio Lietuvių Gydytojų Draugijos pavarinis balius Lietuvių Namuose.

BALANDŽIO 19 D. Grandinėlės šventinis vakaras-balius.

BALANDŽIO 26 D. Čiurlionio ansamblio 35 m. sukakties koncertas.

GEGUŽES 16-18 D. Lituaništinio instituto suvažiavimas.

GEGUŽES 24-25 D. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos suktuvinis seimas ir banketas.

● ŽAIBO TINKLINIKĖS dalyvaus vietiniame tinklinio turnyre Brunswick Lake vietovėje rugpjūčio 18 d. 12 val. p.p. Dalyvaus apie 50 komandų. Žiūrovams didžiausias pasirinkimas: 10 žaidimų bus vykdoma tuo pačiu laiku. Galima bus ir piknikauti, maudytis ežere; muzika (Nautius kapela), 25 statinių alaus ir 50 dėžių pepsi lauks atvykstančius. Daugiau informacijų gaukite iš Vytenio Čiurlionio tel. 481-1525.

FOREMAN in plating department. Third shift. Must have experience in circuit board electroplating, etching, copper, solder, nickel, gold and cuposit. Duties also include ability to supervise 10-12 men. Salary commensurate with experience. Benefits include: CMS, Blue Cross, Major Medical and life insurance.

Contact: MULTI-CIRCUITS, INC 50 Harrison St. Manchester, Conn. (203) 646-3800 (52-61)

OPPORTUNITY FOR RN's

PUT YOUR KNOWHOW WHERE ITS NEEDED MOST: Experienced RN's - we have medical, surgical and Intensive Care Unit openings on all shifts - no rotation - full or part time. Salaries competitive. Differential for evening & night shifts.

CONTACT OUR PERSONNEL DEPT. 216-791-2600 Ext. 293 (Long Distance, Call Collect)

THE WOMAN'S GENERAL HOSPITAL 1940 East 101st. St., Cleveland, Ohio 44106 (54-61)

OCEAN CITY

mūsų vasarnamyje. Kambariai su tekančiais vandenimis kainuoja tarp 50.00 dol. ir 70.00 dol. savaitė dviem asmenims. Šeimyniška nuotaika, švarus ir rūpestingas patarnavimas. Atidari iki rugsėjo pabaigos.

JONAS JASINSEKAS

Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave. Ocean City, N. J. 08226

Telefonai: 399-9871, privatus 399-1221 Area Code 609

KVIEČIAME PRALEISTI SAVO ATOSTOGAS PIETINĖS NEW JERSEY ATLANTO PAKRAŠČIO GRAŽIAME KURORTE

NURSES RN SUPV. 7 TO 3 PARTIME 3 TO 11 FULL TIME In modern ECF loc. Chestnut Hill area. Excel. starting salary, paid vacation, holidays, sick leave, etc. Transportation at door. Call 215 CH 2-2727. (54-60)

PLUMBERS - expd in jobbing. Northeast - Frankford area. Call (215) JE5-1359. (58-61)

NURSE, REG. Full or part time. 3 PM till 11 PM. Nursing Home in Wyncote. Good wages & pleasant working conditions. Call (215) TU7-3430. (58-62)

AUTO-MECHANIC. Must be state inspected cert own tools good oppority for right man Kane Mtrs. (215) EL6-8200. (58-60)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PRANEŠIMAS ABITURIENTAMS

Š.m. spalio mėn. 5 d. Lietuvių Namuose Clevelande įvyks 6-tasis abiturientų pristatymo balius. Visi lietuviai abiturientai, gyvenantieji Ohio valstijoje ir Pittsburghe, Pa. baigusieji šiais mokslo metais aukštesniais mokyklais, kviečiami dalyvauti šiame baliuje. Nori me idėti jų atvaizdus Dirvoje ir balius programose. Todėl prašome tuojau ir ne vėliau rugsėjo 15 d. atsiųsti savo fotografijas ir žinias: kur ir kokią aukštesniąją (High) mokyklą baigė, kur ir ką ruošiatės studijuoti.

Atvaizdus prašome siųsti L.B. Ohio Apygardos valdybos vicepir. Jūratei Petraitytei - 18112 Landseer Rd., Cleveland, Ohio 44119. Tel. 531-1058.

L.B. Ohio Apygrados abiturientų baliui ruošti komisija

• SLA 136 kuopa š.m. rugpiūčio 18 d. 2 v.p.p. Gaižūčių sodyboje, 20230 Miller, Euclid, Ohio, rengia gegužinę. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• JURATĖ KOKLIENĖ, iš Los Angeles, su vaikais tris savaites atostogavusi Clevelande pas savo tėvelius Kazimierą ir Aleksą Laikūnus, išskrido rugpiūčio 12 d. namo į Los Angeles, Calif.

STUDENTŲ ATEITININKŲ STOVYKLA

Paskutinė proga pasinaudoti vasaros malonumais. Renkamės į 1974 SAS stovyklą, kuri įvyks rugp. 25 - rugs. 1, Assemblies of God Camp, Big Prairies, Ohio. Sportininkams pašildytas baseinas, gražus ežeras ir kitos sporto priemonės. Visiems - erdvios patalpos ir patraukli gamta. Laukiam visų ir prašom atsivežti darbingą nuotaiką, šypseną, mėgiamiausias pagalves ir miegiamaisius.

Stovyklos mokestis 55 dol. Registruojantis iš anksto 50 dol. Registruotis pas V. Lenkauskaitę, 3024 Kersdale, Pepper Pike, Ohio 44124 tel. 216-831-1494 arba pas J. Joga, 85 House Dr., Akron, Ohio 44319 tel. 216-644-6314.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptis į Z. Obelenį tel. 531-2211.

SUMANYMAS CLEVELANDE ĮKURTI LIETUVIŲ SODYBĄ

Turime Lithuanian Village bendrovę, kurios vienas iš svarbiųjų tikslų, kaip jau ir pats vardas sako, yra 'lietuviško kaimo' įkūrimas. Tačiau galutinis Lietuvių Namų užbaigimas ir nemažos skolų naštos sumažinimas pareikalau dar nemažą laiką, ir to kaimo kūrimas tęktų atidėti dar eilė ilgų metų. Galimas dalykas, kad tada ir jo reikalingumas (pasikeičiant žmonių sąstatui ir nuotaikoms) sumažėtų.

Mūsų žmonių noras turėti savo kampelį, kur galėtų savarankiai tvarkytis, praleisti savaitgalius ar vasaros atostogas, o pagaliau ir nuolatos toliau nuo miesto tvankos ir taršos ramiai apsigyventi, yra daugeliu atvejų pastebimas: jie perka si sklypus ir statosi namelius prie Akrono, Pymatiningo ir kitur. Bet tai nėra laimingas procesas, žiūrint iš mūsų lietuviškojo taško. Toks išsisklaidymas mūsų lietuviškajai kolonijai nieko gera nežada, o tik patvirtina žmonių posakį 'pakriko kaip žydo bitės' ir tiek...

Turint tat dėmesyje lietuviškosios kolonijos išlikimo interesus ir daugelio žmonių norus, tenka su nuširdumu pritari Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės valdybos sumanymui suorganizuoti talką ir drauge su Lithuanian Village bendrove įsigyti tinkamą žemės plotą būsimajai lietuvių sodybai jau dabar, nelaukiant kol Lith. Village viena savo pajėgomis tą darbą pradėtų.

Bendruomenės ir Lith. Village direkcijos aptartas planas yra toks: Bendruomenė sutelks žmones bei organizacijas, norinčias įsigyti sklypus privačiam naudojimui. Sudarytoji komisija išsinteresuotų asmenų ir Lith. Vill. atstovų parinks ir nupirks tinkamą sodybai žemės plotą atsižvelgdama į daugumos pageidavimus ir turimus bei numatomus sudaryti piniginius išteklius. Nupirktojo ploto dalis bus skirta bendriesiems sodybos reikalams (centriniam pastatams, stovyklavietei, sporto aikštėms, maudymosi baseinams ar ežerėliui, automobilių aikštei ir t.t.; o didžioji dalis, išskirstyta sklypais po 1 ar po 2 akra pagal priimtą tvarką ir susitarimą bus perleista privatiems asmenims ar organizacijoms. Sodybos organizavimo, tvarkymo bei priežiūros pareigas vykdys sodybos taryba, susidedanti iš sodybos privačių sklypų savininkų rinktų narių ir Lith. Village B-vės skirtų atstovų.

Šia proga primenama, kad panašios paskirties ir panašiai veikiančias sodybas turi visa eilė kitų tautybių bei bažnytinų organizacijų. Kaip iš jų tenka patirti - šitokia sodybų organizacija yra visiems priimtina.

Clevelando lietuviai, kurie domisi šiuo sumanymu ir yra suinteresuoti ta proga įsigyti vasarvietę sklypus, kviečiami į STEIGIAMĄJĮ SUSIRINKIMĄ š.m. rugpiūčio mėn. 18 d. (sekmadienį) 12 val. Lietuvių Namų apatinėje salėje. Ten bus patiektas detalus planas, priimti žmonių pageidavimai ir išaiškinti visi su sodybos kūrimu susiję klausimai.

Po pranešimų ir diskusijų numatoma praveisti registraciją asmenų, rimtai nusistačiusių dalyvauti sodybos kūrimu. Turint pakankamą tokių žmonių skaičių, tą pat dieną bus sudaryta organizacinė komisija. Kadangi užperkant žemę reikės turėti tam tikrą sumą pinigų, tat yra pageidaujama, kad būsimieji sodybos gyventojai ateidami į susirinkimą atsineštų ir registracijos metu imokėtų pagal išgales tam tikrą sumą rankpinigių, kurie teiktų pirmumo teisę pasirenkant sodyboje sklypus ir kurie turės būti gražinti tuo atveju, jei juos imokėjęs asmuo atsisakytų dalyvauti sodybos kūrimu.

NAUJUS DARBO METUS PRADEDANT

Rugsėjo mėn. 8 dieną Grandinėle pradės 22-sius savo darbo metus. Atostogų išpūdzū sklindinas jaunimas, grįš į repetitijas tik už keltoles savaites. Jų veiklos planai privalo būti paruošti jau dabar. Atėjo laikas pagalvoti apie ateinančių metų darbą Grandinėleje ne tik vadovams, bet ir visiems jos nariams (esantiems, buvusiems, norintiems būti), narių tėveliams, rėmėjams, globėjams ir visai tai visuomenės daliai, kuri nori matyti Grandinėle puoselėjančią ir propaguojančią lietuvišką šokį.

Gyvename laikus, kada susidomėjimas liaudies šokiu, muzika ir visa etninė kultūra apima ne tik etnines grupes, bet siekia ir šio krašto mokslines institucijas. Universitetų ir kolegijų globoje, veikia ištisi tautinio meno ansambliai, organizuojami nauji šokių studijų rateliai, veikia liaudies šokių pamokos, už tautinės kultūros studijavimą duodami moksliniai kreditai. Kodėl jaunuoliams tautinių šokių kreditus neišgauti savoje bendruomenėje, Grandinėle grupėje? Kodėl nepakeisti įprastinę dienos eigą ir nepalikti dalį savo jaunos energijos šokių ratelyje, neapti kelioms valandoms kitu žmogumi? Repetitijos, koncertai, koncertinės išvykos, praturtina jaunuolį dvasiniai ir stiprina jį fiziniai.

Grandinėle atliekamos lietuviškų šokių programos paklausa didelė. Ypač vasaros metu, kai įvairiose Ame-

rikos vietose vyksta šventės, festivaliai. Deja, dėl narių įvairių išpareigojimų ir atostogų, grupė atlieka savo programą tik tai mokyklinio darbo kalendoriaus ribose. (Šis apsiribojimas grupės veiklai labai žalingas, bet, prieš esamų sąlygų, nepakeičiamas).

Vos spės Grandinėle pradėti naują sezoną, jau antroje rugsėjo mėnesio pusėje, turės dalyvauti plataus masto (3 dienas) Cadiz miesto liaudies šokių ir muzikos festivalyje. Į šį festivalį, rengėjai suveža tautinius ansamblius iš visos Amerikos. Miesto gyvenotjai juos ir nakvydina, ir valgydina, ir globoja. Šiuos festivalius aplanko tūkstančiai žiūrovų iš Pensilvanijos ir Ohio valstybių.

Grandinėle vadovo pareiga turėti nuolatos paruoštą koncertinę programą. Deja, jis vienas su savo visais padėjėjais ir asistentais to padaryti negali. Reikia jaunių, kuris savo talentu sugebėtų įsijungti į grupės darbą, reikia rėmėjų, kurie sudarytų, nors minimalias sąlygas tam jaunimui pastoviai dirbti.

Kviečiame Jus visus pagalvoti apie Grandinėle naują sezoną. Bendromis jėgomis padėkime įgyvendinti Dr. Warren B. Chester (Illinois Universitetas) mintį, kad "ir trečios ir ketvirtos

PARDUODAMAS

2 šeimų namas ant vieno sklypo, puikiame stovyje, nauji vandentiekio vamzdžiai ir kt. Gera kaimynystė prie St. Clair Addison. Skambinti 732-7904 po 3 v. p.p.

NURSE, REG. Full or part time. 3 PM till 11 PM. Nursing Home in Wyncote. Good wagers & pleasant working conditions. Call (215) TU7-3430. (57-61)

HOUSEKEEPER. New residence for senior citizens in convenient Eastern Montgomery County. Now staffing for full-time employment; housekeepers, laundry workers (experienced) and janitors. Competitive salary and benefits. Excellent working conditions. Call for appointment. (215) 885-6800. An equal Opportunity Employer (58-60)

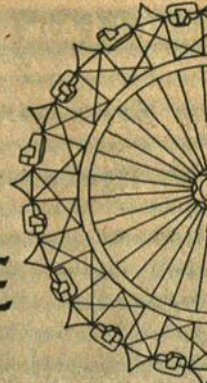
OHIO
STATE
FAIR

Opens Thursday, Aug. 22, Columbus

One low admission price
buys all this entertainment!

Tony Orlando & Dawn	Aug. 22
Roy Clark Show	Aug. 23
Johnny Cash	Aug. 24
Red Skelton and The Mike Curb Congregation	Aug. 25
Seals & Crofts	Aug. 26
Charlie Rich and Olivia Newton John	Aug. 27
Liza Minnelli	Aug. 28
Beach Boys	Aug. 29
Bill Cosby and The Stylistics	Aug. 30
The O'Jays	Aug. 31
Mac Davis	Sept. 1
A Day of "Solid Gold"	Sept. 2

(featuring the Shirrells, Chubby Checker, Bo Diddley & Four Seasons)

ALL Grandstand shows at 4:30 & 8:30 p.m. except the Labor Day's "Solid Gold" - show starts at 3:00 p.m.

FREE Circus Continental and FREE Kiddieland Rides everyday!

• Ohio Folk Festival, Aug. 22, 23, 24, 25 • TV's Phil Donahue Show, Paul Dixon Show & Bob Braun's 50-50 Club broadcast live from the Fair Grounds • Harness Racing, Aug. 26, 27, 28, 29 • Dan Fleenor's Auto Thrill Show, Aug. 30 • Tractor Pull, Aug. 31 • Hundreds of farm, home, business and industry exhibits • The world's largest Livestock show, Junior Fair, Horse Show, State Fair Fine Arts Show • The world's largest 12-day fair! Ohio's best entertainment bargain!

A Family A-Fair

Adults, \$2.00;
Children under 12, \$.50;
Children admitted FREE
Monday - Friday until Noon.

kartos čia gimusieji, istengtų palaikyti kontaktą su savo etnine kultūra, turėtų savo kalbos ryšį".

Grandinėle adresas: 1620 Curry Drive, Lyndhurst, Ohio 44124. Tel. 442-8674 (vakaras).

Visos pinigines aukos, skirtos Grandinėlei, yra atleistos nuo federalinių valdžios mokesčių.

Tiksli šokėjų priėmimo ir repetitijų data bus paskelbta vėliau.

Liudas Sagys

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus. Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti į

GEGUŽINĖ

š.m. rugpiūčio 25 d., sekmadienį, 1 val. p.p.

East Shore Club patalpose prie Erie ežero

MALONIAI PRALEISITE LAIKĄ IR SAVO ATsilankymu

PAREMSITE DIRVĄ

ALT S-gos Clevelando skyrius

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Prezidento Antano Smetonos minėjimas Los Angelėje

Inž. Jonas Jurekėnas, iš Chicago, pasakys pagrindinę kalbą Prezidento Antano Smetonos minėjime Los Angelėje š.m. rugsėjo 8 d. sekmadienį 12 val. šv. Kazimiero parapijos salėje. Minėjimas prasidės pamaldomis šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje 10:30 val. Meninė programą minėjime - akademijoje atliks sol. Janina Čekanauskienė ir pianistė Raimonda Apeikytė. Po programos Lietuvos Tautinių Namų salėje bendri pietūs. Minėjimą rengia Los Angeles lietuvių organizacijų komitetas. Visi maloniai kviečiami dalyvauti pamaldose, akademijoje ir bendruose pietuose.

● **DR. ANTANAS BUTKUS**, spalio 20 New Yorke Kultūros židinio mažojoje salėje skaitys paskaitą tema - širdies ligos ir jų priežastys. Paskaitą ruošia ALT S-gos 11-sis Richmond Hill skyrius.

● **DR. JONAS BALYS** Naujosios Vilties žurnalo redaktorius, su žmona atostogauja rytinėje JAV dalyje. Š.m. rugsėjo 20 d. jis grįžta darban į JAV kongreso biblioteką, Washingtone, kur netrukus baigs ir Naujosios Vilties Nr. 7 paruošimą spaudai.

● **AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO** banketas įvyks šeštadienį, rugsėjo 28 d. 7:00 v.v. Pick Congress viešbutyje. Bilietus jau galima išgauti pas banketo vedėją Oną Gradinskiene, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill. 60632, tel. FR 6-1998. Kaina \$12.50 asmeniui.

● **PASAULIO** ir Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos 12-tas suvažiavimas įvyksta lapkričio 28 - gruodžio 1 d. (Padėkos dienos savaitgalį) Chicagoje. Suvažiavimo paskaitos, sąjungos posėdžiai ir darbai bus prarasti Lietuvos Tautiniuose namuose. Iškilmingas banketas įvyks lapk. 30 d. Saber Room, Hickory Hills, Ill. Chicago skyriaus sąjungos pirmininkas šiais metais yra inž. Kostas Burba.

A. A.

JONUI PETKŪNUI,

MŪSŲ SKYRIAUS NARIUI MIRŪS, JO ŠEIMAI IR GIMINĖMS, ESANTIEMS LIETUVOJE, KANADOJE IR AMERIKOJE, GILIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠKIAME

ALT S-gos EAST CHICAGOS SKYRIAUS VALDYBA IR NARIAI

į Wasagą, kurią pradėjo praėjusiais metais. Pernai jie nuėjo pirmą dalį kelionės iki Orangevillės, o šiemet - antrąją iki Devil's Glen (10 mylių už Wasagos). Jie nesinaudojo jokia kita transporto priemone, išskyrus kijas. Nešėsi kuprines - maistą ir kitus reikmenis. Kad keliavimui nekludytų autovežimiai, buvo pasirinktas 'Bruce Trail' pėsčiųjų klubo prarastas kelias nuo Niagara Falls iki Tobermory. Juo Namikai nuėjo viso 75 mylias per 7 dienas. Namikų šeima jau kelinti metai priklauso pėsčiųjų klubui ir yra atlikusi jau daug kelionių.

● **'FORD NEWS'** 1974 m. 5 nr. paskelbė įmonės vadovybės paskirtas stipendijas šešiem mokiniams, šiemet baigusiems gimnazijas. Jų visų tėvai yra 'Fordo' imonių dirbininkai. Stipendininkų tarpe yra Stasys Dubickas, 19 m. amžiaus, baigęs Lord Elgin gimnaziją Burlingtone. Jis ketina studijuoti mediciną McMaster universitete Hamiltone. Minėtieji šeši stipendininkai atrinkti iš 68 mokinių padavusių prašymus. Juos svarstė speciali komisija, sudaryta iš universitetų atstovų.

● **SOL. V. VERIKAITIS**, hamiltoniško mergaičių choro dirigentas, baigė ruošti savąjį 'Aidą' koncertinei kelionei Europoje.

V. Verikaitis išskrido Anglijoje rugpiūčio 7 d. Už savaitės išskris ir 'Aido' choras, pasirošęs koncertams.

TARPAPYGARDINĖS VARŽYBOS

ŠALFAS-gos centro valdybos pavidimu Tarpapygardinės lauko teniso ir lengvos atletikos varžybas prarast Kanados Sporto Apygarda, kuriai vadovauja O. Kušneraitis. Varžybos įvyks rugsėjo mėn. 21 d. Toronte, Kanadoje.

Šiose varžybose dalyvauja visų keturių sporto apygardų atrinkti sportininkai, sudarydami paskiras komandas. Varžybų planas: Lauko tenisas. Po du žaidėjus komandai, Davis Cup sistema, viena komanda apygardai, kiek vienoje amžiaus grupėje. Amžiaus grupės: Vyrų, jaunių A,B,C. Moterų, mergaičių A,B ir C. Amžiaus kvalifikacijos pagal krepšinio ir tinklinio.

Lengvoji atletika. Vyrų klasė: 100 m bėgimas, 400 m bėgimas 1500 m bėgimas, šuolis į tolį, šuolis į aukštį, rutulys, diskas ir 4 x 100 m estafetė. Amžiaus riba - 16 m ir vyresni.

Jaunių B (14-15 m) ir jaunių C (13 m. ir jaunesni): ta pati programa, tik rutulys ir diskas moterų.

Moterų (16 m. ir vyresnės): 100 m, 200 m, 800 m. į tolį, į aukštį, rutulys, diskas ir 4 x 10 m estafetė.

Mergaičių B (14-15 m) ta pati kaip moterų.

Mergaičių C (13 m. ir jaunesnės) ta pati kaip moterų. Kiekvienas dalyvis gali dalyvauti ne daugiau kaip 4 rungtyse, įskaitant ir estafetę.

Kiekvienoje rungtyje taškai skaitomi tik 2 dalyviams iš tos pačios apygardos, užėmusiems geriausias vietas. Estafetėse - tik vienai komandai.

Kiekvienas dalyvis gali dalyvauti tik jo amžių atitinkančioje klasėje.

● **QUEBECO** (Kanados) provincinis parlamentas 92:10 balsų santykiu patvirtino įstatymą, kuris oficialia kalba toje provincijoje pripažįsta tik prancūzų kalbą. Didžiausia grėsmė ista-

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTENAS

● **ŽINIA**, kad Australijos vyriausybė Lietuvai, Latvijai ir Estijai pripažino esant sovietinėmis respublikomis, atseit Sovietų Sąjungos dalimi, Chicago ir aplinkinių lietuvių apskriejo labai greitai. Pirmiausia žinia buvo pranešta per Lietuvos TV pusvalandį sekmadienio vakare. Po to žinia pranešė abu Chicago lietuvių dienraščiai pirmadienio laidoje, o pirmadienio vakare prabilęs Margočio radijas jau kvietė lietuvius imtis akcijos: rinkti parašus protesto peticijai ir kitais būdais protestuoti, kad Australijos vyriausybė, padariusi tokį netaktą, pajustų laisvę gyvenančių lietuvių bei jų draugų svorį ir nuotaikas. Kai saulėta antradienio rytą nuvykau į Union Pier vasarviečių miestelį, ten Gintaro vasarvietėje atostogaujantieji lietuviai vasarotojai netikėtai žinios buvo gerokai paveikti. V. ir A. Karaičių Gintaro vasarvietėje kiekvieną vakarą iš Chicago transliuojamos Margočio radijo programos būna įjungiamos į garsintuvus ir vasarotojai, kuriame kampe bebūdami, gali per radiją išgirsti paskutines žinias iš pasaulio įvykių ir aplamai lietuvių gyvenimo. Per Margočio radiją jie čia ir sužinojo apie Australijos vyriausybės labai netaktišką sprendimą. Nieko nelaukusi, Chicago Lietuvių Moterų Federacijos pirm. K. Leonaitienė, atostogaujanti Gintaro vasarvietėje, ėmėsi iniciatyvos rinkti parašus po protesto peticija Australijos vyriausybei. Vasarotojai be matant savo parašais užpildė kelis peticijos lapus, kuriai anglišką tekstą suredavo Union Pier atostogaujantis vienas iš didžiųjų lietuvių šachmatininkų Povilas Tautvaiša. Tą patį vakarą peticija su parašais jau atsirado Chicagoje. Tikimasi, kad tokia akcija kuo greičiausia bus išsvystyta visose lietuvių kolonijose laisvajame pasaulyje.

● **NESENIAI** Dirvoje kun. G. Kijauskos lūpomis teko paskelbti žinią iš Romos, kad Lietuvos atstovo Vatikane St. Lozoraičiui, jr. padėtis yra sunki, o jo užimamas postas labai svarbus ypač šiais laikais, kai Vatikanas, norėdamas padėti tikintiesiems už geležinės uždangos, ieško net koegzistencijos kelių su komunistiniu režimu. Lietuvos atstovas Vatikane įtakingus pareigūnus nuolat ir nuolat turi teisingai informuoti apie tikrąją Bažnyčios, tikinčiųjų ir aplamai visų lietuvių padėtį Lietuvoje. Bet va, ar vieną dieną ir Vatikane neatsitiks taip, kaip atsitiko

Australijoje? Tik skirtumas, kad tai gali pareikti ne nuo Vatikano, bet nuo mūsų pačių. Kun. G. Kijauskas, aplankęs Lozoraičius birželio mėnesį, sužinojo ir po to per spaudos atstovus viešai paskelbė, kad Lietuvos atstovo Vatikane padėtis sunki ta prasme, jog jis negauna jokios algos. Iš kitų šaltinių teko patirti, kad Lietuvos atstovas negali gauti ir jokios pašalinės apmokamos tarnybos, nes dirba diplomatijoje. Tokia esanti Italijoje tvarka. Todėl pačiu metu Chicago lietuvių tarpe iškilė susirūpinimas, kaip sudaryti nuolatinį atlyginimą Lietuvos atstovui Vatikane St. Lozoraičiui, jr. Kiek teko patirti, didesnės iniciatyvos pasiekti teigiamą sprendimą žada imtis dr. L. Kriaučeliūnas, T. Blinstrubas ir kiti. Privatūs laišukai tuo reikalu, atėję net iš Europos, yra ir mano rankose. Jei Lozoraičiai nebūtų tokie kuklūs, degantį atlyginimo reikalą gali būtų seniai išskėlę viešumon. Bet jie išmaldo prašyti, atrodo, nenori. Kai pradėjo šaukti kiti, kurie reikalą gerai žino, pats laikas lietuvių visuomenei susirūpinti Lietuvos atstovo Vatikane ir užtikrinti nuolatinį atlyginimą pragyvenimui Lietuvos atstovui. O sukursti reikia greitai, nes taip jau ilgai laukta.

● **SPAUDA** pranešė daugeliui nelauktą žinią, kad lietuviai jėzuitai, Clevelando vyskupui leidus, perima naująją Clevelando lietuvių parapiją, kad jos klebonu skiriamas lietuvių jėzuitų provinciolas kun. G. Kijauskas, puikiai pažįstas Clevelandą ir tenykščius lietuvius. Chicago lietuviams ši žinia nėra labai linksma, nes kun. G. Kijauskas buvo labai populiarus ir lietuvių gerbiamas Chicagoje. Kaip su Jaunimo centro direktorium, su juo susikalbėjo visi lietuviai, nežiūrint kokių pažiūrų būtų. Kiek teko patirti iš neoficialių šaltinių, su kun. G. Kijausku į Clevelandą išvyksta kun. A. Zarembo ir kun. K. Pečkys. Trys kunigai, esantys pačiam amžiaus pajėgume, tęs toliau buv. klebono kun. Angeliūčio pareigas. Chicago lietuvių jėzuitų centras liks žymiai tuštesnis. Iš neoficialių šaltinių taip pat sužinojau, kad nuo šio rudens Jaunimo centro direktorium

Chicagoje bus kun. Alg. Kezys, o jo pavaduotojas kun. V. Gutauskas. Kun. J. Borevičius lieka Chicago namo viršininku, o kun. J. Vaišnys - jo pavaduotojas. Ilgesnį pokalbį su kun. G. Kijausku apie jo numatomą religinę bei tautinę misiją Clevelande duosiu ateinančioje apžvalgoje.

● **ŠIOMIS** dienomis Chicagoje pasirodė vienas iš įdomiausių šių laikų dokumentinių leidinių - "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". I vieną 336 psl. knygą sudėtos ištisai septynios Kronikos, išėjusios okup. Lietuvos pogrindyje 1972-73 m. laikotarpyje. Kaip žinome, dėl šių Kronikų, kur kruopščiai surinkti okup. Lietuvos tikinčiųjų persekiojimo faktai, Maskva buvo tiek susijaudinusi, kad atsiuntė į Lietuvą geriausių savo saugumo specialistus surasti bei išaiškinti tuos žmones, kurie Kroniką redaguoja ir spausdina. Nors praėjusią žiemą ir šį pavasarį Lietuvą nusiaubė kratų banga, bet Kronikos neįstengė sunaikinti, nes po to vėl pasirodė Kronikos 8 ir 9 numeriai, spėję pasiekti ir laisvąjį pasaulį. Dokumentinis veikalas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", išleistas Lietuvos Religinės Šalpos rėmėjų Chicagoje, bus prieinamas visiems dėl pigios jo kainos, nes veikalas išleidimą stambia auka parėmė šviesusis mecenatas prel. J. Karalius, iš Sheandoah, Pa. Veikalui akademišką įžangą parašė Z.V., iliustravo dail. P. Jurkus

WELDERS—BURNERS
Light Steel Fabrication. 2 years minimum experience. CO 2 and inner shield, and MIG preferable.
1st & 2nd Shift
Full or partime
CLEVELAND FROG CROSSING CO.
6917 BESSEMER
CLEVELAND, OHIO 44127
An Equal Opportunity Employer (51-60)

MAINTENANCE PERSON
Local manufacturer requires services of a person w/mechanical, electrical & boiler experience. All fringes. Salary open (215) 483-3941. (67-61)

MECHANICS. We need 5 mechanics for our shop & road service. Excel. working conditions. Company paid fringe benefits. Top wages. Lift truck exp. desired. Call Herb at (215) 459-9300. Tri State Lift Truck, Inc., Delaware County. (59-65)

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UZ CERTIFIKATUS MOKAME:

7½% — 4 metų su \$10,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6¼% — 1 metų su \$1,000, minimum.

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juozas Gribauskas, vedėjas